

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.
VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.

4 sorosban per sor egy óra 20 ft.
a többi körvonalozás 15 ft.
Nyitási díj 40 ft.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 222.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 143

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, december 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérlekk: A költő meg a rendjel.
- Interpellációs nap.
- A munkásbiztosító-gyógyszertár.
- Lelkész a vádlottak padján.
- A harmadik betörés.
- Kóbor Tamás — Kiss Józsefről.
- Allspanváltás Csanádban.
- A kereskedelmi budget.
- Az üzlet — üzlet.
- Halál a páeztorórán.
- A Tribune a nemzetiégi képviselők ellen.
- Színésznők tisztessége.
- Megint gyújtogatás.
- Téma: Kiss Józsefről. Irta: Kóbor Tamás.

A költő, meg a rendjel.

Arad, december 18

Bársonyos, tollas női kalapokra nehezedő, illatos párakkal teli levegőben, a mialatt Kiss Józsefről beszéltek és Kiss Józsefet szavalták, egy gondolat szabadult ki és csapkodott ide-oda a komoly közigazgatási oszlopok között. A szomszédjának sugta valaki: ej, hogy ez a Kiss József a negyvenesztendő jubileumára a kormánytól még egy rendjelecskét se kapott? A másik nem ért rá felelni. S igaza volt. Mert amit abban a pillanatban ép Kiss József valamelyik verséből szavaltak, szebb, okosabb és több gyönyörűséget kínáló volt, mint amit e kérdés disputája nyújthatott volna.

Hanem igazán olyan asszonyos, széles logikán járó ez a gondolat, hogy ne lehetne rajta elmélkedni? Erre a kérdésre ne méltóztassanak szerkesztői üzenetet kérni. A lexikonnál többet tudó, a szívek redőiben olyan otthonos és az éle-

tel dirigáló tanácsaiban oly bölcs szerkesztő, erre alig tudna felelni. Ő, aki egyforma tapintattal oldja meg a szerencsétlen házasságok megakadt bogait és a vitás kártyakérdéseket, itt kudarcot vall az ő sekélyes bölcsességével, a csodarabik mesterségéhez hasonló mindennapos művészetével. Ki lehetne ugyan bontani kétszáz sorra ezt a gondolatmenetet: közönséges disznóság, hogy amikor egy kataszteri nyilvántartó a hivatalos jubileumára Ferenc József-rendet kap, a bankigazgatókra csövestül szóják a Lipót keresztet és a legutolsó, avanszálásra képtelen ezredesnek a vaskorona jár ki, a kormány a legnagyobb élő magyar költőt semminő rendjellel nem tüntette ki. Szívesen írjuk le akárkinél ezt a kifakadást, csak Kiss Józsefnél nem. Nemcsak, hogy ölmagasan áll ő az ő törpe természetével az ilyen hétköznapi hiúságok fölött, de talán lekisebbitené. Próbálja elmondani, Nagyságos Asszonyom ezt: Kiss József, udvari tanácsos, vagy tegye a nevéhez: a Lipót-rend lovagja s ugye ön is mosolyogni fog s e mosolya mellé legfőleg hálát mond az Istennek, hogy Patófi se kapott királyi kitüntetést. S aki Arany János egész költészetét ismeri, minden rimét, bizonyára azt a legkevesébbé tudja róla, — én is csak a lexikonból olvasom ki, — hogy Arany Jánost, a Magyar Tudományos Akadémia főtákarát 1867-ben, a koronázás alkalmával a király a Szent-István rend keresztjével tüntette ki. (Szóval, a költőkre csak akkor hull az ordó, a mikor királyokat koronáznak; most csak a költőt koronázták). Van egy újságírói frázisunk a raktáron, a jobb minőségűekből. Mikor

valamelyik érdemes embert ér a kitüntetés, a rendjel, a nemesség, vagy ilyesféle, azt mondjuk: nem a rendjel hozott a kitüntetett személyre diszt, hanem a kitüntetett nagysága tiszteli meg a kitüntetésnek azt a fajtaját, a melylyel illeték. Ilyesmit kellene mondanunk, ha Kiss Józsefnek prémes melegbe huzódó nyakába szakadt volna valamely szalagos kereszt. Hanem Kiss Józsefnek nagysága talán egyébre való, mint, hogy kataszteri biztosoktól, meg rokkant ezredesektől megviselt, sokszor biamázzsal is illetett rendjeleket kifényezzen.

Minden inkább hiányozhatott erről az egyszerű ünnepről, csak a rendjel, a nyárspolgári hiúságnak ez a gomblyukdisze nem. És elhíheti mindenki, hogy a mikor fél szomorúan panaszkolta, hogy az ő aratása egy marék virág, azt legkevesébbé fájlalta, hogy a virágokkal egy hideg ordó is nem rekedt meg az ujjai között.

... Csak egy valaminél lehet megállni. A rendjel, a kitüntetés nem mindig a hiúság tápláléka, s nem mindig a becsvágyó melek gomblyuk-abrakja. Hanem réha olyan „jó napot“-féle. A király vagy a kormány köszön vele jó napot annak, akit az élet nyüzsgő promenádján észrevesz. Különös módja ez a köszönésnek; de mivel hát a király, meg a kormány csakugyan nem foghat mindenkivel kezét, akit meg akar becsülni, hát ezt a formáját elfogadták. Hát ez a jónapot kívánás bizony elmaradt a költő ünnepéről. A sasszemek, amelyek a király személye körüli miniszterium ablakaiból oly meglepő biztonsággal veszik észre a vidéki pártelnökök, nyugalmazott hivatalnokok

Kiss Józsefről.

Irta és a Kölcsey-egyesület mai diszülésén felolvasta:
Kóbor Tamás.

Jól érzem, hogy e fényes társaság nem azért gyűlt egybe, hogy az én felolvasásom révén ismerkedjék meg Kiss Józseffel, akinek immár negyven éves pályafutása beteljesedett. Ez az ülés ünneplés és elismerés és aki e helyen Kiss Józsefről értekezik, annak az elöregesszólásával a dicsőítés tisztjét van hivatva betölteni. S én vállalom a helyet és nem vállalom a feladatot. Nem tudok magasztalni és nem tudom senki költészetét izekre szedni s a szédarabolt, szinte vonagló rostokról bevallani: milyen szépek. Én Onöknek Kiss József költészetéről nem mondhatok többet, mint már mondottak költeményei. Száraz ember vagyok és száraz hangon rideg részleteket fogok Onöknek kifejtteni.

Ellenségei nyomán én is nemcsak olvastam, hanem megolvastam Kiss József költeményeit. Kerek számban kilencvenötön vannak a teljes kiadásban és körülbeül huszonötön a most készült újabb költeményel kötetében. Összesen tehát százhusz vers. Százhusz vers és negyven esztendő! Itt valami vagy sok, vagy kevés. Rossz költőnél azt mondanók: a vers a költőnél van, jó költőnél az költőnél. Kiss Józsefnél éppen azok, akik nem álltónak, keveslik versei számát.

... nekik van igazuk, mert átlag

három költemény egy esztendőre kevés az álmok emberétől. Huszen Kiss József semmi egyéb, csak költő, nem politikus, nem fiskális és nem tőkepénzes. Hát mivel lopta el ez az ember a negyven esztendőjét, ha csak ennyi: írt, holott semminemű más munka nem tartotta. S mit zeng ez az ember önként vállalt örök szegénységet, ha évi három versgyűrással kívül semmit sem tett a familtáért és hazája közgazdaságáért.

„Kicsi alak, kicsi kvantum, minden oly pici nála, mint ő, maga az érdekes jelentéktelenség“ mondotta róla évek előtt egy esztetikus. Most könyvet készül írni Kiss József költészetéről.

Kicsi ember, nagy fej, nagy szem és kicsi kéz: engedjék meg, hogy ezekből a motívumokból állítsam össze Kiss József életét és költői karakterét. Ezzel a hatalmas fővel nagyokat lehet gondolni, ezzel a kicsi kézzel keveset lehet markolni. S Kiss József, a nagyra-vágyó, maga semmit sem markolt, hanem tapintott. A tapintásban azonban mester volt mindig az a kicsi kéz, hossza, keskeny, ideges ujjával. Dolgozó szobája — egyetlen kincses tára, melyet összegyűjtött, — tele van szőnyegekkel, buja színű, selymes és puha tapintású kárpitokkal, mikes az ujjá hegyével évez. Hunyják be szemüket és gondoljanak versei hangjára. Megismerik benne a kárpitzövés technikáját; színek és puhaságok bujálkodnak ben-

nük. Az anyagok, mint éri tő felületek domborodnak ki. Akar egy női celettet ír le, akár a tenger hullámzását, vagy a régi hajóroncsot, az anyagseme üszéget nem kezelfoghatólag, hanem megsimithatóan jeleníti meg.

S amit nem érint, azt felissza a szem. Ez az immár hatvannégy éves gyermekszem. Ez a szem, mely csodák látására van alkotva. Ez a szem, mely-l nagy piktorok szoktak a világot nézni. Hunyják be szemüket és gondoljanak az ármeylek versére, csupa színek és vonalak ragyognak belőle ki. Sajátságos szimbolizáló hajlama is onnan való, hogy lelke nem tűr elvontságokat. A gond, mely győtri; keletyű, amely szárnyaival csapkod és karmait bele-vájja. Az elnyomottak lazongása Dózsa György, aki üzes trónra ül. S innen való vonzalma a kelethez és a déihez. Nem tudom, járt-e valaha gulák tövében, de csak ugy édakes odamenni, ha minden oly szép, mint az ő keleti verseiben. Piktorosága kivillan minden részletből. S lépten-nyomon felragyognak verseiben a szem élhető tájképek, csodás izzó színekben, verőfényes megvilágításban, megragadó hangulatban. Hogy el ne felejtsem: dolgozó szobája tele van ag-gatva képekkel is.

S a feje, nehéz teher a törékeny huster-metnek. Nem csoda, ha a finom ujjakra hanyatlók és álmodik.

— Az én világom egy álomvilág ...

és udvari kertészek érdemességét, nem vették észre a szürke költőt, amint az élet országútján ezt az öreg kilométer-követ elhagyta. A kormány, amelynek figyelmét nem kerüli el a nemzeti életnek olyan megnyilatkozása se, mint amikor a józsefvárosi kör társaslakomát, vagy amikor a budai függetlenségi kör tagavató estét rendez, szórakozottan haladt el a nemzet nagy versírójának ünnepe mellől. S nem kereste a formát, hogy a király jónapot kívánása is beleilleszkedjék az érzéssel, büszkeséggel teli ünneplésre.

A jónapot-ra azt mondják: adjon isten. Több nyoma nem marad. A rendjelet is megköszönték volna, s azzal el is felejtődött volna. Másnap, harmadnap, már arra se emlékeznek, ha köszöntek, arra se, ha elmulasztották. Ennyiből is csak ennyi jelentősége lett volna az ordónak, amely ma a nagyképu városatyák helyeit bitorló, nevetgélő asszonyok között illanó beszéd pöttön magva lett.

Zichy Aladár gróf, a király személye körül való miniszter, — akinek talán *egyéb* okból is kellemetlen lett volna a Jehová-s költőt királyi kegyre ajánlani, — bizonyára megint számot fog adni a működéséről. Azt már aligha fogja odavethetni, hogy: ebben az évben a nemesítések és kitüntetések pihenőt tartottak. De egyebet igen: azt, hogy legalább szigoruan kerültek az olyanok kitüntetését, vagy nemesítését, akiknél csak árnyéka lehetett volna a gondolatnak, hogy a kitüntetésre rászolgáltak. +

Interpellációs nap.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 18.

A képviselőház ma a delegáció tagjait választja. Nagyon gyéren vannak a képviselők s erősen találgatják, határozatképes lesz-e a Ház vagy meg kell ismételni az egész nehézkes szavazást?

Az ülést tíz órakor nyitotta meg Iusth Gyula elnök. Günther Antal igazságügyminiszter törvényjavaslatokat terjesztett be az uszoráról és a káros hitelügyletekről szóló törvények módosítása tárgyában (Helyesítés.)

Megszokott kacérsága ez a költőknek, de nála valóság, szinte szomorú valóság. Fejében nagy gondolatok kóvályognak, nemcsak nagyok, hanem fájdalmasak is. A Potemkin hajó lázadó hatszáz legénye közé ülne, az öntudatára ébredő elnyomott milliókat lázítaná, de ezzel a kicsi testtel mit csinálhat? Megpiszkálja a huányó paraszt és megálmodja, amit megcselkedni nem adatott neki. S mihez foghat a mindennapos valóságban? Ó a kicsi, ő az erőtlenség, hiszen ha egy Pekár Gyula boperei, már el van makacsolva. Elmegy a vásárra: okvetlenül becsapják. Kérdje a verselt: holt bizonyos, hogy az anthológiákba ingyen veszik be. Álmodnia kell, ha önmagában való hitét meg akarja óvni és álmodnia, ha olyan világot akar látni, melytől meg ne undorodjék. Jól ismeri ezt a világot a külsőségeiben, színeit és formáit. De a mi tartalmát megénekelte. — azt maga álmodta hozzá. A varrógép hősnőjének ksrrierje az élete. önfeláldozását már a költő teremtette meg. A külső keretek megalkotásában is, így végig reális, az emberek lelkét azonban a magából meríti. Összes verseiben keresve sem bukkanunk egy jól megrajzolt gazemberre. De hiszen Kiss József elsősorban lírikus. Mi az ő lírája? Súlyos jelenség, nem találok mását más poétában. Huszonöt év óta az élet végén érzi magát. Huszonöt év előtt megírta első líraversét és azóta szinte mindenik lírai költeménye — sűrű vers. Mindig csak visz-

Kubik Gyula előadó: Beterjeszti a pénz ügyi és közlekedésügyi bizottságok jelentését a kassa-hegyaljai helyi érdekű vasut engedélyezése dolgában.

Csizmazia Endre jegyző: Jelenti, hogy Nagy György, Hoffmann O. tá, Banjanin János és Roics Milán jegyezték be interpellációkat.

Ezekre félhárom órakor tér át a Ház. Ezután következett a delegáció tagjainak névszerint való megválasztása. A szavazás után az elnök kijelenti, hogy az eredményt az ülés végén fogja kihirdetni.

Lorkovics Iván: Horvátul bejelenti, hogy a napokban benyújtott indítványát, mely az országgyűlés elnapolásáról szól s mely a horvát országgyűlés feloszlásával tárgyalanná vált, visszavonja.

Magdics Péter: A házszabályokhoz kér szót magyarul, de horvátul folytatja. (Nagy zaj.) Felkiáltások: Horvátul nem beszélhet a házszabályokhoz!

Magdics Péter (tovább beszél horvátul): Sürgeti, hogy a mentelmi bizottság terjesszen jelentést a Ház elé Popovics és Supillo képviselők mentelmi ügyében.

Elnök: Abból, hogy én Magdics képviselőnek megengedtem, hogy horvátul szóljon a házszabályokhoz, tévesen magyarázzák, hogy én az alelnökök eljárását nem helyesletem. Miután a Ház alelnöke, mikor az elnököt helyettesítve a tanácskozásokat vezeti, az elnöki jogok teljeségét gyakorolja s így a házszabályok egyes szakaszainak értelmezésénél és alkalmazásánál szabadon jár el, ez az elbírálás esetéről esetre a Házat illeti meg. (Egy hang: Eddig nem így volt!) Ami Magdics sürgetését illeti, megjegyzi, hogy a Ház nem utasította a mentelmi bizottságot arra, hogy Supillo és Popovics ügyében záros határidő alatt tegyen jelentést. Kéri Magdicsot, várja be türelemmel a bizottság jelentését. (Helyesítés.)

Ezután jött a kvótajavaslat. Földes Béla előadó Polónyi tegnapi beszédére reflektálva, felvilágosítást ad a kvótabizottság november 22-iki üléséről. Az ülés jegyzőkönyvéből kimaradt a jelenvolt Ugron Gábor és Nagy Ferenc neve. Két tag pedig a szavazás előtt elment.

Mazuranics Bogoszláv horvátul beszél a javaslat ellen.

Több horvát nyelvű felszólalás után Elnök megállapítja a holnapi ülés napirendjét.

Szapannos István szót kér a napirendhez. Figyelmeztet arra, hogy a Ház elhatározta, mi szerint az önálló magyar jegybank előkészíté sere egy huszonegy tagu bizottságot küld ki. Javasolja, hogy a bizottság megválasztását tűzzék a holnapi ülés napirendjére.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter nem járult hozzá Szapannos indítványához, mert először az szükséges, hogy

a választásokat a pártok konferenciáin beszélhessék meg.

Farkasházy Zsigmond hozzájárul Szapannos napirendi indítványához

Batthyány Tivadar gróf az elnök napirendi indítványát fogadja el.

Szapannos István hivatkozik arra, hogy a miniszterelnök kezét adta neki, hogy a bankbizottságot kiküldeti. Felszólítja a miniszterelnököt, váltsa be ígérését. Késlekedni bűn. Kosuth Lajosnak egyetlen hónap elég volt arra, hogy felállítsa a dicsőséges magyar hadsereget. A magyar bankot is meg lehet ennél fogva csinálni.

Wekerle Sándor miniszterelnök szerint a bizottság tagjainak kijelölésére a pártoknak időt kell adni. Ha azonban a tárgyalás alatt levő törvényjavaslattal végzett a Ház, semmi kifogása sincsen ellene, hogy az elnök a bizottság jelentését napirendre tűzze.

A többség a disszidens képviselők kivételével az elnök által ajánlott napirendet fogadta el.

Ezután áttérnek az interpellációkra.

Roics Milán egy horvát ügyben interpellál. Nagy György a kepe megváltás tárgyában interpellálja a vallás- és közoktatásügyi minisztert.

Apponyi Albert gróf kijelenti, hogy a kepe megváltás összegét az 1907. évi költségvetésbe fogja felvenni.

A főrendiház ülése.

Szokatlanul nagy érdeklődéssel tartott ma a főrendiház ülést. Bár tíz órára tűzték a megnyitását, már jóval előbb tele voltak a padok. Igen nagy számmal volt jelen a klérus. A zászlósurak közül Festetics Tasziló gróf, Zichy Nándor gróf és Csekonics Endre gróf voltak jelen. A napirenden a kiegyezési javaslatok helyett szolgáló egyszakaszos javaslat s a vám-tarifa volt.

Az ülésen Desseffy Aurél gróf elnökölt. Felolvasták a delegáció egybehívásáról szóló miniszterelnöki átiratot. A főrendiház a mai ülésen választja meg delegátusait.

A kiegyezési javaslatot Miklós Ödön előadó ajánlotta hosszabb beszédben elfogadásra. Az első hozzászóló Serényi Béla gróf volt. Konstatálja, hogy ez a törvényjavaslat visszaesést jelent a Széll-Körber féle kiegyezéshez is. Ezt a megállapodást csak azért fogadja el, mert számol az ország kényszerhelyzetével. Ma jobban ragaszkodik a hatvanhetes alaphoz, mint valaha, mert az események igazat adnak neki. A perszonál uniót keresztülvinni lehetetlenség. A hadsereg kettéosztása veszedelmes helyzetet teremtené. A koalizált haderők nem sokat érnek. Példa: Napoleon ellen hány hadsereg koalíciója erőtlenné vált. A miniszterelnök azt hangoztatta,

szatekint, egy töredék, elhibázott, megcsalt életre.

— Dalolva mentem fel a hegyre,
De lefelé mogorván baliagok . . .
Husz éve, hogy ezt megírta és
— Hamupipóke, kongatnak estére . . .

szól az utolsó verse. Kesergés, borongás, melancból. Csak annyi a változás, hogy régebben még vadolt, most már csak panaszkodik. Vajjon mi sorscsapás sujhatta szegény költőt, hogy annyi vágya, panasza van? Ki bántotta, mi bántotta?

Boldogok a növények, mert mindegyikkel egyéni természete szerint bánik az emberi kultúra. A tölgyet vadon erdőn hagyja, a rózsát tölpre szalmába pónálja, a dézsákai pálmákat melegházakba viszi. Az emberekre azonban ráfogja, hogy egyenlők s egyformán bánik a tölgyemberrel és a virágemberrel. És Kiss József nem tölgy. De azért kinn kell veszkódnie széllel és hideggel, mint a tölgy-költőknek. Az egyik ujságró, a másik hivatalnok, a harmadik katoná, a negyedik politikus. Versből — ez általános tény — nem lehet megélni. Magától értődik: Kiss Józsefnek sem s erről nem tehet senki. Ámde hol van nála a fizikai erő, mint a többinél? Hol benne a képesség a kétféle életre: az egyik profán, a másik ihletett. Nem történik vele semmi igazságtalanság, mikor neki is kézbesítik az adóbevallási ívet, amelyre nem írhatja: foglalkozásom költő.

Szó sincs róla, a Kiss József szegénységvalóságos króznai vagyónállapot a Petőfi Sándoréhoz képest s Petőfi mégis a világot rengette meg csatadalokkal s nem borongott egy pillanatig sem meghatva a saját sorsától. De Petőfi tölgy volt, melyen villám járt keresztül és Kiss József földi lénynek egy kicsi, jelentéktelen teremtés s amellet egészen művészlélek, aki, ha jár is polgári úton, mindvégig csodálkozik magán és nem hiszi el magát, hogy ő volna az, akinek még szavazati joga is van. Kalitkába való madár és varju existenciára van utalva. Zsákmány után kell járnia, holott csak álmot és rémet kergethet sikerrel.

Mit tehet arról az élet, hogy nincs berendezve csak költők éltetésére? Mit tehet arról Kiss József, hogy csak költőnek egész ember? Ártatlan benne mindegyik s joggal félreismerheti egyik a másikat. Milyen göggel tudja lenézni a csöcseléket, mely görögőbb a görög-nél, mikor még a csontokat is eleszi Homerosza elől. S milyen tétova, félénk tisztelettel tekint fel a biztos járásu boltosságára is, ha ott áll a pult előtt s a kenyércsináló a maga pogány egészségének biztonságában lemosolyogja a tipegő, járatlan emberkét.

Minden ember elmenekül onnan, ahol kicsinek éri magát és Kiss Józsefnek az egész valódi élettől kell így menekülnie a magasztos világába, ahol a szegény lazzavori szerre palást nélküli király válik. A

hogy 1906-ban, mikor a koalíció a kormányt átvette, kényszerhelyzetben volt. Hát miért nem vette át Tisza bukása után a függetlenségi párt a kormányt, megcsinálhatta volna az önálló vámterületet. De szerinte jobb, hogy nem csinálta meg, mert az önálló vámterületet veszedelmesnek tartja. A gravámenes politikának véget kell vetni. A nemzetiségi kérdést se jól kezeli a kormány. Ez az ország gyenge arra, hogy mindenkivel harcban álljon. A javaslatot, ismétli, a kényszerhelyzetre való tekintettel — elfogadja

Tomasics György: Mivel a kiegyezést Horvátország megkérdezése nélkül csinálták meg, azt nem fogadja el. A főrendiház elfogadta a vasúti pragmatikát s feloszlatták a horvát országgyűlést is. Mi onnan utasítást nem kaphatunk.

A főrendiház azután a horvátok szavazatai ellenében elfogadja a felhatalmazási törvényt. Ezután megválasztja a főrendiház a delegátusokat és áttér az autonóm vámtarifa tárgyalására.

Lelkész a vádlottak padján.

Izgatás, vagy kihágás?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Izgatás miatt került ma a vádlottak padjára Popovics János berzai görögkeleti lelkész és — in effigie — Nyág Juon, berzai földműves, bíróság elleni erőszak miatt. A vádirat szerint, melyet Kovács József királyi alügyész terjesztett a hatóság elé, az inkriminált cselekmény és annak előzményei a következők:

A borosjenői főszolgabíró ez évi június hónap 25-re tűzte ki Berza községben a malomcsatorna határának megállapítását. Az érdekelteket erre a napra időzéssel és kidoboltatással szabályszerűen meghívták. A helyszíni szemle megtartásával a főszolgabíró Hunyár Algernon szolgabírót bízta meg. Az meg is jelent a megjelölt napon és maga melé véve Drági Tódor törvénybíró, továbbá Szuszán Pál és Czukra Zacharie községi esküdteket, elindult a helyszíni szemle megtartására, melyhez a három előljárásági tagra azért volt szüksége, hogy egyrészt jelen legyenek a helyszíni szemlénél, másrészt pedig azért, hogy mint tanúk, a birtoklási viszonyok felől a szükséges felvilágosítást a tárgyalás során megadják.

ő világa, mert szeret álmodni s az álom az ő világa, mert nem tud valósággal élni.

Csak tíz-tizenöt centiméterrel nagyobbra kellett volna nőnie s ezzel az izzó, energikus lélekkel, ezzel a forradalmi agyvelővel reteggett legény lett volna az élet csárdájában. Olyik verséből mintha a Toldy Miklós malomkőve repülne s zuzná szét a duhajkodó ficsurokat.

Kiss József agyaga a szó, ehez elég a lélek ereje is. Hogy kitör, hogy szétűt köztünk, praktikus izom-emberek között, hogy csak egy végig borzong hátunkon az az esztetikai gyönyörűség. Beh jó nekünk, hogy nem nőtt tíz centiméterrel magasabbra!

Gyengesége, járatlansága a világ dolgában, roskatagsága a polgári pályán száműzöttsége a költészet ghejtójában fenséges, olykor ellenséges elszigeteltséget éreztet velünk. Nem velünk él, nem is nekünk dalol, hanem ellenünk. S mi felfogjuk lövegeit, mikkel őni akar s meghatva, csodálkozva s gyönyörködve forgatjuk. Ellenségének érzi a tömeget, mely tapsol neki. Verseit szinte gyilkos buzgalommal löki elénkbe. A boszu édességével telik meg, ha egy egy költeménye nagy sikert arat. És ül és írag és csiszol egy egy versén a gnóm türelmével, a fő pap áhitatával és a titán akarásával.

Három vers esztendőként! Ki nézi azt, hogy a művészetet megbecsülő és csak ihletben alkotó költőnek három vers háromszori meghalás és háromszori feltámadás.

A főnt megnevezett három előljárásági tag nora mondott ellent a járási szolgabíró intézkedéseknek, úgy hogy a szemle rendben és zavartalanul kezdetét vehette. Rövid idő után azonban a csatorna tulsó partján megjelent 50—60 berzai lakos kíséretében Popovics János, a helység görögkeleti lelkésze és átkiáltott a három előljárásági tagra, hogy *ne adjanak semmiféle felvilágosítást a szolgabírónak*. Erre azok átmentek a csatorna tuloldalára és a paphoz csatlakoztak. A szolgabíró erélyes felszólítására azonban visszatértek ahhoz, hogy a megkezdett munkát folytassák.

A szemle megakadályozására összeverődött emberek, kik tulajdonukat féltették, ennek látára hangosan kezdtek tüntetni a szolgabíró ellen, Popovics újbólpedig így kiáltott át Drági, Szuszán és Czukrára:

— Testvérek, felhívlak benneteket, hogy a szolgabírónak minden felvilágosítást tagadjatok meg; kérdésére ne is válaszoljatok, mert, ha adtok valami fölvilágosítást, eladjátok a vagyontokat.

Mikor a szolgabíró látta, hogy ily körülmények között nem folytathatja a szemlét, a község házára ment, hol az időközben százsámra felzaporodott lakosokat felakarta világosítani. Evégből hosszú beszédet intézett a jelenlevők-höz, melyben kifejtette, hogy a berzaiak érdeke kívánja úgy, hogy a malompatak határát megjelöljék. A beszédet a jegyző tolmácsolta a jelenlévő román nyelvű lakosoknak, kik a pap folytonos izgatására most még jobban zajengtek. Ekkor Hunyár szolgabíró csendőri segítséget kért, hogy a tömeget kiszorítsa a község házáról.

Mikor a pap meglátta a terembe lépő csendőroket, így kiáltott fel:

— Látjátok testvéreim, a szolgabíró nem azért hívott, hogy tárgyaljon, hanem azért, hogy csendőroket hozzon ránk.

Végre sikerült a rendet helyreállítani s a teremben csak a szolgabíró s a három előljárásági tag maradt. Egyszerre berontott Nyág Juon és rákiáltott az előljárásági tagokra:

— Azt üzeni a pap, hogy jöjjetek ki, különben ki fognak hurcolni.

Erre Drági, Szuszán és Czukra elhagyták a termet. A szolgabíró pedig megtette ellenük,

Negyven év múltán mintha hajnal hasadna. Kétkedve lép a költő az utcára, — nini, a boltosság nem nézi le. Félénken áll a sokaság között, — nini, nem vész el benne, kiemelkedik belőle. És hall szavakat és lát jelenségeket, mik elhitetik vele, hogy nemcsak az álmok hónapban korlátlan ur, hanem idekint is valaki. Az ország megmozdul és virágok, koszorúk hullanak rá. Férfi szeméből csillan felé a megbecsülés, női szemek csillagában rezeg a köny, mely nem siratja, hanem köszönti.

— Egy élet elmúlt és most este van . . .

A költőhöz, aki mindig későn jött az életben, nem jött most későn az élet? Vagy tán nem is jött, csak remélt egy pillanatra, aztán továsiet a feje felett.

Köszöntöm a hölgyeket és urakat, akik itt megjelentek, nem engem hallgatni, hanem róla megemlékezni. Ezekben a szép, izgalmas napokban virágáldozat ünnepsége mellett a költő boldog. Boldog, mint don Quixote, akit valami hercegi udvarban ünnepelnek dicső lovagi tettek elismeréséül. A sok ütleget után végre egy vasárnap. De meddig tartanak a vasárnapok? Most feledve minden szenvedés, de hajh, a hercegeknek más dolguk is van s a vasárnap épen csak egy napig tart s akkor ismét itt a hétköznap s szegény don Quixotebél, aki a lemondó lovagerény diadalában kezdett hinni, tán egy szegény, megcibált, szikár, kormányzóságából kidobott Sancho Panza lesz.

a lázító pap és Nyág ellen a feljelentést izgatás, illetve hatóság elleni erőszak miatt. Az aradi királyi törvényszék ma foglalkozott az ügyvel. Drági, Szuszán és Czukra ellen az ügyész elejtette a vádat. Nyágról megállapították, hogy időközben elhalálozott. Így tehát csak Popovics János berzai görögkeleti lelkész ült a vádlottak padján. A bíróság ítéletében rövid tanácskozás után kimondotta, hogy *Popovics tette nem minősíthető izgatásnak, de kihágás miatt, melyben a bűnösséget igazoltnak látja, öt 100 korona pénzbüntetéssel sújtja*.

Popovics az ítélet ellen felebbezett, ugy-szintén a közzvádó is.

A munkásbiztosító-gyógyszertár.

Egy gyógyszerész hozzászólása.

Arad, december 18.

Kapjuk a következő levelet:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Egyik aradi napilap folyó hó 15 iki száma három teljes hasábot szentel azon állítólagos mozgalomnak, mely az itteni munkásbiztosító és betegsegélyző pénztár kebelében egy házi gyógyszertár felállítása iránt megindult. Az eszme a cikkirő urnak — ugyilátszik — igen szimpatikus és szimpatitáját egyoldalulag igyekszik érthetővé tenni oly érvekkel, melyeket megcáfolatlanul hagyni nem szabad. Mert egyrészt a közegészségügy imminens érdeke, másrészt a gyógyszerész létének feltétele, hogy e két faktor között a bizalom teljesen intakt legyen és határozottan rossz szolgálatot tesz az említett cikk, midőn e bizalmat megbolygatni igyekszik.

A kérdés történetére nézve legyen szabad a cikk állítását annyiban rektifikálnom, hogy a munkásbiztosítás és betegsegélyzésről szóló törvénytervezet, mely azóta 1907. XIX. törvény-cikk sz. alatt törvényerőre emelkedett, tényleg megakarta engedni a pénztáraknak házi gyógyszertárak létesítését, de a „magyarországi gyógyszerész egyesületnek” — *nem kérelmére* — de felvilágosítására a tervező minisztérium e szakaszt elejtette. A cikk fogalmazása *panamát* enged sejtetni azon kitétele által, hogy „a gyógyszerészeknek sikerült a rendelkezés elejtését kivívniok” és ily módon bizalmatlanságot gerjeszteni irántunk. Pedig hát panamáról szó sem lehet. A miniszternél tisztelegget küldöttségnek nem lehetett egyéb feladata, mint egyrészt bebizonyítani, hogy a tervezett reform *indokolatlanul oly nagy mértékben nehezíti meg a gyógyszerész megélhetését, hogy az többé képtelen lesz teljes odaadással és megbízhatósággal szolgálni a közegészség ügyét, másrészt felhívni az illetékes körök figyelmét azon körülményre, hogy e házi gyógyszertárak megvalósítás esetén egészen jelentéktelen megtakarítást eredményeznének.*

Ezen körülmények bebizonyítása aligha lehetett nagy feladat. Közegészségügyi intézményeink állandó, szigorú állami ellenőrzés alatt állanak és az államhatóság figyelme szükségképpen kiterjedt arra is, hogy közegészségügyi szolgálóinak megélhetését valamely módon biztosítsa. Történt ez a gyógyszertárak szaporításának mérséklésével egyrészt és egy gyógyszerárszabvány létesítése által másrészt. *Tételes törvényünk mondja ki, hogy a gyógyszertár létesítése csupán ott és akkor lehetséges, ha és ahol a meglévő gyógyszertárak megélhetését nem veszélyeztetni.* Könnyen belátható, hogy a létesített pénztárak tagjait a meglévő gyógyszertárak forgalmi köréből kivonva, a meglévő gyógyszertárak megélhetése komoly veszedelembé kerülne és kézenfekvő az a gondolat, hogy ennek árát a fogyasztó közönség azon része

volna kénytelen megadni, amely része nem tartozik a pénztár kötelékébe.

Nem sokkal nehezebb annak bizonyítása, hogy a felállítani szándékolt gyógyszerárak megtakarítása sokkal jelentéktelenebb, mint sem azt laikusok — és ezek között egyes pénztárak intéző férfiai — gondolnák. A cikk ezuttal is a régi, de rossz recipe szerint dolgozik, midőn egyes gyógyszerek anyagértékét annak gyógyszerári árával állítja szembe. Valóban, ha a morfium-porok 10 filléres beszerzési árát annax 90 filléres eladási árával helyezük szembe, igen jelentékeny haszon mutatkozik, de nem hinném, hogy e differencia nagyobb volna, mint a szerzői díj és valamely cikkhez elhasznált papír, tinta és toll értéke között mutatkozó Nemde, a cikkiró ur megfizettetni kívánja tanultságát, tudását, tárgyszerűségét, ujságírói rutinját. És midőn ezt mindenki természetesen tartja, éppen a cikkiró ur ütközik meg azon, hogy a gyógyszerész is némi ellenértéket kíván egyetemi kiképzéséért, szaktudásáért, valóban *óriási* fizikai és szellemi munkájáért, melyért pedig vagyonaival és személyével felelős és végül azért, hogy éjjel nappal szakadatlanul áll a szenvedő emberiség rendelkezésére.

De ha ezektől eltekintve a gyógyszerek anyagértékéhez hozzá adnók a munkaerő árát, a helyiség, világítás, kezelési költségek és a kárbavesző anyagok értékét, szóval az említtettek kivül még számos tételből álló rezsit, mely tételek a házi gyógyszerár megvalósítása esetén — épen a kellő szakértelem híján — még szaporodnának is, végül pedig azon árendeményt, melyben gyógyszeráraink a közönséget szolgáló intézményeinket részesíteni szokták, kiderülne, hogy a megtakarítás, még a legnagyobb üzemeknél is, oly jelentéktelen lenne, hogy semmiesetre sem érne fel azon kárral, mely a közegészség ügyét a gyógyszerész tönkretétele által érné. Végre is: megbízható, lelkiismeretes gyógyszerárakra a nagyközönségnek mindenkor szüksége lesz, már pedig a gyógyszerész — csodálatos! — csak addig megbízható és lelkiismeretes míg éhen nem halt!

Intéző köreink ezt — szerencsére — belátták. Bár elköveték azon mulasztást, hogy nem vettek be a törvénybe tiltó rendelkezést, mely e kísérleteket jó előre kizárná, reméljük, hogy a szóban forgó akció legjobb, vagy inkább legrosszabb esetben fix eredményt nem csupán annyit fog eredményezni, hogy a közönség bizalmatlan lesz a gyógyszerész iránt, kire egészsége, a gyógyszerész pedig bizalmatlan azon közönség iránt, melyre megélhetése volna bízva. Hogy ez azután kinek lesz hasznos, azt én igazán nem tudom.

Markovics Albert,
okleveles gyógyszerész.

MULATSÁGOK.

(=) Nyomdászok álarcos bálja. Mikor az ember mulatságba, különösen pedig, ha álarcos bálba megy, el sem is gondolja, hogy milyen öltetből fakad az a fesztelen vígség, amely egy sikerült mulatságon tanyát üt. Hogy néha milyen komoly okok rejtőznek az ilyen vigálarc alatt, azt mi sem mutatja jobban, mint az az álarcosbál, melyet az Aradi nyomda részvénytársaság személyzete rendez január 5-én a Fehér Kereszt szálló nagytermében. Az álarcosbál rendezői ugyanis azzal indokolják meg a mulatság rendezését, hogy a nyomdában fenálló házipénztár pénztárosa a munkások és a tanulók által hónapokon összegyűjtött, megtakarított pénzt elsikkasztotta és azután megszökött. A megkárosított munkások helyzetén akar te-

hát segíteni a rendezőség azzal, hogy a mulatság tiszta jövedelmét szétosztja a károsult szegény emberek között. Az álarcosbál külsőségeiben erősen el fog útni azoktól az alacsonyívóju ilyen bálaktól, melyek izléstelenségeitől a közönség egy része elfordul. Sok meglepetéssel fog a rendezőség a bál látogatói elé lépni s remélhető, hogy az igyekezetet szép anyagi siker is koronázza.

Kóbor Tamás — Kiss Józsefről.

A Kőlcsey-egylet ünnepe.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

A vén közgyűlési teremnek ma jó napja volt. Steiner Jakab helyén és helyének környékén Arad elegáns asszonyai és leányai ültek, ahonnan pedig rendes körülmények között a tanács meglehetősen száraz je'entéssel szoktak elhangzani, egy nemes elméjű író szólott finom ironiával, színesen és eredeti zamattal az ő áhíthatos közönségéhez. A feminizmus igazolására elsőrendű dokumentum volt a mai nap. Kitűnő cáfolat arra a téves hírré, hogy a nők nem érdeklődnek a komolyabb dolgok iránt és hogy onnan, ahol a kényelmet nem találják fel, hanyat homlok menekülnek. Bzzeg a hordóba préselt heringek is jobb helyzetben vannak, mint amilyenben a mai ünnepély díszes hölgyközönsége volt. Még a karzat is zúfolásig megtelt és nem egy bájos asszony vagy leány volt kénytelen állva végighallgatni az ünnepély lefolyását. De kitarítottak híven és rendületlenül; nincs az a türelmes férfi, aki nyugodtabban tudna egy helyen állni, mint az álló ólag ideges asszonyok. És jellemző, hogy amerre el látott szem: mindenütt asszony, leány, az aradi társadalom férfi része csak alig néhány példányban volt képviselve. A poétákat a nők jobban megbecsülik és ma, midőn Kiss Józsefet ünnepelték, megkétszereződött a hölgyek érdeklődése. Voltak olyanok is, akik már dél után három óra tájban helyet foglaltak. Attól féltek, hogy kitalálnak szorulni és jogosan. Nem túlzás, hogy nem volt egy talpalatnyi hely sem. A százötven városatyára berendezett terem, éppen négyszer annyi közönséget fogadott magába, amelynek nagyrészt főleg az a ritka alkalom hozta el, hogy a modern magyar irodalom egyik nagymestere megjelent, előszóval adózandó Kiss József nagyságának.

Krenner Miklós dr. nyitotta meg az ünnepet. Poétikusan beszélt, voltak találó hasonlatok, gyönyörű képei, amelyeket a közönség élvezettel hallgatott. A rövid beszéd után egy bájos jelenség tűnt fel a pódiumon: K. Kápolnai Juliska, az aradi Nemzeti Színház művésznője. Az ünnepelt poéta *Előhang* című gyönyörű költeményét szavalta el pompás előadásban. Előadása saját tetszést aratott. Ezután következett a nap eseménye: Kóbor Tamás felolvasása. Az illusztris író tapssal fogadták. Egyszerűen, keresetlenül kezdte felolvasását, amely lapunk más helyén olvasható. A mély gondolkodó ezuttal is az ő sajátosan érdekes egyéniségét adta. Simára beretvált arcára finom ironia ült, miközben mély igazságokat tárt fel, nem bántóan, de lesújtó szatírával. Az ünnepelt költőt, miot embert mutatta be és szilporkázó ötletei hol halk, hol hangosabb kacajt csaltak ki a közönségből. Kóbor Tamás mint felolvasó is rendkívül érdekes egyéniség. Nem pointíroz, nem lesi a közönség arcán a hatást, egy pillanatra sem tekint fel, mint a bivatásos felolvasók, akik minden mondatuk után valóságos körutazást tesznek a szemekkel. Két kezében fogva kéziratát, elmerül benne, mintha

csak saját magának olvasna és éppen ezért keresetlen, egyszerű és hatásos.

Rövid husz percig tartott Kóbor Tamás felolvasása, amely után sugó tapsvihar üdvözölte a kiváló író. Ennek következett ezután: Kiss Józsefnek *Egy sir* című, Lányi Ernő által megzenésített költeménye, a gyönyörű hangú Bing János pompás előadásában. Bing kitűnő baritonja betöltötte az egész termet, noha nem a hangdinamikára, hanem a művészi előadásra fektette a főszólyt. Zongorán Weichart Aurórákisasszony kísérte, diszkrétan és finoman. Ugyancsak nagy hatással énekelte el Bing János a nagy poétának *Sulyom Peti hegedűje* című, Konti Józseftől megzenésített dalát is. Majd Keszler Ede, a színház kiváló hősszerelmese lépett az emelvényre, hogy elszavalja a híres *Jehovát*. Hatalmas hangja, drámai előadása pompásan érvényesült a kitűnő akusztikájú teremben. Zajosan megtapsolták. Nagyon tetszett K. Kápolnai Juliska második szaválata is. Kiss Józsefnek *Mese a nagy csizmáról és a kis cipőről* című elragadó költeményét mondta el. A műsor utolsó pontja Keszler Ede szaválata volt. *A naphoz* című hatalmas Kiss József költeményt adta elő a tőle megszokott művészi előadásban.

Háromnegyed hé kor ért véget a kitűnően sikerült Kiss József ünnepély, amelynek fényponja Kóbor Tamás felolvasása volt. Este a kiváló író tiszteletére társas vacsora volt a Fehér Kereszt szállodában.

A fényes sikerű ünnepély rendezéséért Szűllői István tanárt, a Kőlcsey egyesület titkárát illeti az elismerés. Az idei szezonban ő tette népszerűvé a felolvasó zsurokat és a Kiss József-ünnepélyt is az aktualitás iránti kitűnő érzékével rendezte.

A harmadik betörés.

A Maros evezősegylet tolvajai.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 17.

Rövid időn belül immár harmadszor történt betörés a Maros evezős egyesületnek a Maros-partján lévő regatta helyiségébe. A betörés ezuttal kalandos körülmények között történt. Részleteiről alábbi tudósításunk szól:

Tegnap éjszaka a Maros partján cirkáló rendőrök a regatta épületben gyanus világosságot láttak. Óvatosan az épület közelébe lopózkodtak, ahol észrevették, hogy benn betörők működnek. Az ajtó és az egyik ablak fel volt törve és benn a helyiségben gyertyaláng mellett három gyanus alak mozgott. A betörők épp azon fáradoztak, hogy egy hatalmas csónakot emeljenek el. A csónak egy részét már sikerült is kitalniok, amikor munkájukban a rendőrök megakadályozták őket. A betörők azonban még idejekorán észrevették a rendőrök megjelenését és futásnak eredtek. Vad hajszafejlődött ki. A szorongatott tolvajok minden erejüket összeszedve futottak. Felrohantak a töltésre, ahol szédületes futásban menekültek a rendőrök elől. Ezek természetesen utánuk.

Az éj homályában a betörők közül kettő nyomtalanul eltűnt, de egyet nagyon megszorítottak a rendőrök. Leterezték a töltésről és a Maros felé hajszolták. Már már kézre is került, amikor végső elkeseredésében *bele rohant a Marosba* és a mélyebb helyeken uszva menekült üldözői elől, a jég hideg vízben, a tulsó partra.

A rendőrök ettől a vakmerőségtől frappirozva egyideig abba hagyták üldözését, később azonban a hidon keresztül átsiettek a másik partra, ahol egész reggelig kutatták az ellilant.

betörőt. A kutatás azonban eredménytelen maradt. A betörő végleg eltűnt a rendőrök szemel elől.

Miután a hajsza eredménytelen maradt, a rendőrök visszamentek a regatta helyiségbe, ahol szemlét tartottak. A helyiségben minden fel volt fordulva. A ruhák egyrésze a földön hevert. A regatta helyiség felügyelője, akit a kora reggeli órákban értesítettek a betörésről, megállapította, hogy a betörők több ruhát vittek el, a kár azonban jelentéktelen.

Ma a rendőrség több csavargót fogott el, akiket a betöréssel meggyanusítottak, de miután valamennyien igazolták alibiüket, szabadon bocsátották őket. Miután ez már a harmadik betörés a regatta épületbe, a rendőrség éjszaka állandóan cirkálni fog az épület körül, nehogy a betörések megismétlődhessenek.

Ünnep előtt.

A politika karácsonya.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 18.

Más esztendőben ilyenéjűt már elült a politikai élet állandó hullámverése: karácsony előtt hazaszéledtek a képviselők ünnepelni. Az idén azonban nincs ünnep: a politikának nincs az idén karácsonyi vakációja. Élénk, eleven az élet a pártkörökben. A bizottságok is dolgoznak: sürgős munka van: kvótát kell emelni.

Müller Károly és a sajtó.

A képviselőház kérvényi bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen a hírlapírók kérvényét tárgyalták.

A parlamenti tudósítók tudvalevőleg egyik kartársukon esett sérelem miatt kérvénnyel fordultak a képviselőházhoz, hogy gondoskodás történjék a hírlapírók parlamenti szabadságának megóvásáról.

A bizottság az állandó elnök távollétében Müller Károlyt választotta elnökévé, aki szép szavakban köszönte meg a feléje irányuló bizalmat.

Hermann Ferenc előadó indítványozza, hogy mondja ki a bizottság, miszerint a hírlapírók fontos organumai a parlamentárizmusnak, mert nélkülük a negyvennyolcas törvényekben előírt nyilvánosság garanciája gyakorlatilag be nem tartható. Azért a Ház minden alkotmányos védelmet felajánl a nyilvánosság ezen organumainak.

A bizottság az előadó indítványát hosszabb vita után elfogadta.

Minisztertanács.

A kormány ma délután minisztertanácsot tartott, amelyen Rakodczay Sándor horvát bán is részt vett. A konferencia tárgyát a horvát ügyek képezték, szó volt a kinevezendő osztályfőnökökről és az új választásokról is.

A delegációk.

A delegáció függetlenségi párti tagjai ma délelőtt a képviselőházban értekezletet tartottak, amelyen elnöknek Batthyány Tivadar grófot, alelnöknek Zichy Tivadar grófot, a hadügyi bizottság elnökének Barabás Bélát, a külügyi bizottság elnökének Zichy Tivadar grófot jelölték.

Batthyány Tivadar gróf vonakodott a jelöltséget elfogadni s még nincs tisztában azzal sem, hogy megtartja-e a bizottsági tagságát, mert az a felfogása, hogy

a függetlenségipártnak többségben kellene lenni a delegációban.

A nemzetiségiek az osztrákok ellen.

A képviselőház nemzetiségi tagjai tiltakozni szándékoznak az osztrák Reichsrathnak Magyarország belügyeibe való beavatkozása ellen.

Lukácsiu László, a belényesi kerület képviselője ma a folyosón kijelentette, hogy a képviselőház holnapi ülésén a nemzetiségi párt megbízásából ez ügyben nyilatkozni fog.

E kijelentés a koalíció körében nagy meglepedést keltett.

A külföldi sajtóhadjárat.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph c. angol lap berlini levelezője Budapesten beszélgetést folytatott Wekerle miniszterelnökkel, Apponyi, Kossuth és Josipovics miniszterekkel a nemzetiségi és a horvát kérdésben.

Wekerle rámutatott arra, hogy a Magyarország ellen irányuló külföldi sajtóhadjáratot többnyire olyanok csinálják, akik itt laknak Magyarországon és ilyen módon akarnak politikai szerephez jutni. Az a külföldi vélemény, hogy Magyarországon a nemzetiségieket mindenáron megakarják magyarosítani, teljesen alaptalan, csak a magyar állameszme elismerését követeljük.

Ami a horvátokat illeti, a kormány utalhat arra, hogy soha annyi nem történt a horvátok politikai és gazdasági haladása érdekében, mint e kormány alatt.

Arra a kérdésre, hogy mikor fog a Magyarország és Horvátország közti konfliktus véget érni, a miniszterelnök azt felelte, hogy akkor, ha a mostani magyarelles izgatás hatása megszűnik és a normális állapotok helyreállanak. Zárójában is remélhetőleg be fogják látni az emberek, hogy Magyarország nem akar a horvátokkal jogtalanul elbánni.

Justh, Rakovszky, Návay.

A képviselőházban ma az a hír terjedt el, hogy a Ház két alelnöke, Návay Lajos és Rakovszky István lemond, mert Justh Gyula a mai ülésen megengedte, hogy egy horvát képviselő a házszabályokhoz horvátul beszélhessen, ezt pedig az alelnökök az ő nyílt dezavválásuknak tekintik.

A hírt újabban megcáfolják, de annyi tény, hogy sűrű izenetváltás folyt Justh és az alelnökök között. Wekerle miniszterelnök és Justh Gyula is hosszasan tárgyaltak az ügyben, de a tanácskozások eredménye nem került nyilvánosságra.

Az új uzoratórvény.

Günther Antal igazságügyminiszter a képviselőház mai ülésén benyújtotta az uzoráról és káros hitelügyletekről szóló törvényjavaslatot. Az új javaslat az összes uzora jellegű ügyletek jellegét tüzetesen és szabatosan meghatározza. Hatása nemcsak a kölcsön, a vétel, bérieti, munkabéri és más ügyletek körében jelentkező uzorára terjed ki, hanem akkor is érvényes, ha áreladásokról van szó, továbbá, ha valóban vételt, vagy bérietet teljesítenek, de uzora feltételek mellett. A javaslat egyúttal azon visszaéléseket is megtorolni kívánja, amelyeket a hitelező már régebbi, önálló követelések módosítása, vagy megszüntetése alkalmával követ el. Hasonlóképpen az u. n. ga-

bona elővételi uzorára is kiterjed a hatálya.

A minősítés és a büntetés tekintetében az a változás lesz, hogy az új törvény az uzora kvalifikált eseteit büntetnek nyilvánítja és börtönbüntetéssel sújtja.

Halál a pásztorórán

A kaució áldozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, december 18.

Egy ezredorvos titokzatos haláláról értesítést lapunkat budapesti tudósítónk. Az esti órákban már az egész fővárosban beszélték a dolgot, melynek titkát még nem sikerült felderíteni. Eddig még azt sem sikerült megállapítani, hogy az ezredorvos gyilkosság, vagy öngyilkosság áldozata lett-e, vagy hogy természetes halállal halt meg. A legtöbb valószínűség az utóbbi körülmény mellett szól. Mindamelllett felette érdekesek az előzmények, melyek a hirtelen halált okozhatták.

Az esetről budapesti tudósítónk a következőket jelenti:

A budapesti államrendőrség egy rejtélyes haláleset miatt széleskörű nyomozást indított. Igen gyanús körülmények között halt meg tegnap este városmajor u'cal lakásán Mészáros Etele dr. fiatal ezredorvos. Két hénap előtt helyezték át Kecskemétre a budai XVII. számú csapatkórházhoz. Az ezredorvos a Városmajor utcában bérelt különbejáratu szobát. Minden szabad idejét otthon töltötte, de gyakran fogadott nőiátogatókat. Leggyakrabban egy férjes asszony jött el hozzá, rendszeresen az esti órákban, hetenkint többször is. Az ezredorvos az asszonnyal sohasem mutatkozott az utcán, s a házban sem látták még a nőt, csak a szobából kihallatszó hangjáról ismerték.

Tegnap este hét óra tájban az asszony ott volt az ezredorvos lakásán. Nemsokára kiabálást és hangos veszekedést hallottak az ezredorvos házzépel, de hogy miről folyt a heves vitakozás, azt nem hallották át a falon. Az ezredorvos többször rákiáltott az asszonnyra, ki hangosan sokogott. Végre háromnegyed nyolc órakor eltávozott a nő. Ekkor a szemben lévő ház egyik lakója látta is és megadta megközelítő személyleírását. Az arcát nem írhatta le tisztán, mert a nő szemét törülgetve sietett egy. a közelben várakozó bérkocsishoz, melyben elrobogott. Fekete ruha volt rajta és magas, fekete, széles karimájú, fehér tollal díszített kalap. Külseje és járása után ítélve, körülbelül harmincéves lehetett.

Ez a személyleírás eddig az egyetlen nyom, melyen a rendőrség elindulhat, hogy a titokzatos esetre világosságot derítsen.

Egy órával azután, hogy az asszony eltávozott az ezredorvos lakásáról, a szállásadók segélykiáltást, majd zörgést hallottak a szomszéd szobában, mire besiettek az ezredorvoshoz.

A lépcsőházba nyíló ajtót nyitva találtak. Mikor beléptek a szobába. Mészáros dr. a kereveten feküdt kigombolt zubbonyban, eszméletlenül. A kerevet előtt egy veder víz állott, melyben több törülköző ázott. Az ezredorvos mellén borogatás volt, melyet balkezevel görcsösen szorított a melléhez, míg jobb kezével a levegőben kapálózott.

Horváth Gyula, az ezredorvos lakásadója haldokló lakója láttára rögtön orvosért küldött. Mire azonban a közeli Schwarzer-intézetből hívott orvos megjelent, Mészáros dr. már meghalt.

Az orvos nem nyult a halotthoz és a szobában lévőeknek is szigorúan megtiltotta, hogy azt érintsék. Azután jelentést tett az esetről az illetékes hatóságoknál, a rendőrségnél és a téraparancsnokságnál. Ma reggel a hadbíróság és a rendőrség megkezdte a nyomozást.

Horváth Gyula, a szállásadó jegyzőkönyvbe mondta, hogy az ezredorvos egyszer elmondta neki, hogy igen bonyolult szerelmi viszonya van egy fiatal leánnyal, *akit nem vehet el, mert nincsen pénze.* A nő azonban köti magát ahhoz, hogy feleségül vegye. Mivel pedig egyiküknek sincs annyi pénze, hogy a kauciót lefizethessék, követelte az ezredorvostól hogy hagyja ott a katonaságot. Mivel Mészáros dr. nem akarta szerelme miatt tönkretenni egész karrierjét, kedvese legutóbb azzal fenyegette, hogy férjhez fog menni máshoz, mert gazdag kőrője akadt. Erre az ezredorvos egyszerűen azt a tanácsot adta neki, hogy csak menjen fele égül a gazdag kőrőhöz.

Ennél többet Horváth sem tud a haláleset előmenyéről. A helyszíni szemle több színész-nő arcképét találta a falon, de semmi értéktárgyat, sőt egy krajcár pénzt se találtak a halott szobájában, melyben nagy volt a rendetlenség és feifordulás. A holttesten azonban küerőszak nyoma egyáltalán nem látszik. Az orvosok már a boncolás megejtése előtt azt hiszik, hogy *Mészáros dr. erős felindulás következtében szív-szélhűdést kapott.* Azt is valószínűnek tartják, hogy a nála járt nő férjes asszony volt, ki látta, hogy az orvos rosszul lett és elszökött, nehogy ott találják a kedvese mellett.

A bércocsist, ki tegnap este az asszonyt a Városmajor utcából elvitte, már sikerült kinyomozni. Az asszony, vagy leány arcát ő sem látta és a lakását sem tudja, mert tegnap vitte először a kocsiját. Különbben sem vitte hazáig, mert a Lánchídnál az urnó leszállt és sírtve ment le a hídtől propeller-állomáshoz. A nyomozás minden irányban erélyesen folyik.

Megint gyujtogatás.

A piromaniakus ismeretlen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Három hónappal ezelőtt Arad külvárosában, a Pernyáuban napirenden voltak a tüzesetek. Nem mult hét, hogy egy két ház le ne égett volna. A házakat ismeretlen emberek gyujtogaták, de hogy mi okból és milyen körülmények között, azt máig sem sikerült ki-puhatolni. A polgárság helyzete kétségbeesítő volt, miután ki volt téve a gyujtogatás veszélyének. Hiábavalónak bizonyult minden intézkedés, a gyujtogatókat munkájukban meggátolni nem lehetett. A lakosok aludni is alig mertek, mert nem tudták, hogy melyik pillanatban kezd égni a fejük felett a ház. Végre is, miután a rendőrség óvintézkedései nem vezettek eredményre, a polgárok maguk szerveztek polgári őrséget, melynek működése eredményesnek is bizonyult, mert egy ideig szüneteltek a gyujtogatások. A polgári őrség oly szigorúan vigyázott, hogy minden, előttük a legcsekélyebb mértékben gyanus embert megfigyelt. Ugyszólván seaki sem tehetett egy lépést sem anélkül, hogy szemmel ne tartották volna. Megtörtént, hogy egy aradi iparos kerékpáron igyekezett Pernyáva egyik utcáján át hazafelé. A polgári őrség, abban a hiszemben, hogy ő a gyujtogató, neki esett és *véresre verte*, úgy, hogy az inzultált ember több hétig őrizte az ágyát betegen. A gyujtogatások azóta szüneteltek, de ma este újra megisméltődött a régi eset. Este a Sarió-utcában *Somogyi Ist-*

vánné házát felgyujtották. A ház föl tizszor gyulladt ki és mivel a teteje nádból volt, a ház *teljesen porrá égett.* A tűzoltóság kivonult, de kevés munkája akadt, mert a ház már teljesen lángban állott s oltása hiábavaló lett volna. Így csupán a tűz lokalizálására szorítottak, ami sikerült is. A rendőrség részéről *Beretz Ferenc t. b. kapitány* jelent meg a helyszínen s azonnal megindította a vizsgálatot. Kihallgatta a háztulajdonosnőt, valamint a ház lakóit, akik azonban semmi felvilágosítást nem tudtak adni. A gyanu senkit sem terhel, valószínű azonban, hogy a gyujtogatást a régebbi tüzesetek okozója követte el. A mai tüzesetből okulva a lakosság újra életbelépteti a polgári őrséget. A rendőrség azt hiszi, hogy valami piromaniakus ember garázdálkodásában kell a gyujtogatások okát keresnie.

Alispánválság Csanádban.

Változások a megyei tisztikarban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Alig van két hete, hogy Csanádmegyében lezajlott a megyei tisztújítás s a közel jövőben ismét részleges restaurációra kerül a sor. Nem valami jelentéktelen választásról van szó, hanem izgalmas és erős küzdelmet ígérő választási harcokról, melyben több főtitkárviselő állása kerül betöltés alá.

Amint ugyanis teljesen megbízható forrásból jelentik nekünk, Csanádvármegye vezetőségében már a legközelebbi jövőben lényeges és fontos változások fognak beállani.

Ezek között a változások között a legjelentősebb az, hogy *Hervay István* alispán 1908. január 1-én *elhagyja a helyét, amennyiben közigazgatási bírónak való ki nevezése már újév előtt megtörténik.* A díszes és szépen dotált méltóság nagy talentumu és hatalmas készütségű embert ér ebben az esetben. Természetes, hogy Hervaynak kinevezése után rögtön le kell mondania mostani állásáról.

A megüresedett alispáni méltóságra a beavatottak között már meg is indulnak a kombinációk. Legkomolyabb jelöltként a mezőkovácsházai járás tb. főbíráját, *Kövér Bélát* emlegetik, de egészen biztosra vehető, hogy az alispánválasztás körül erős és elkeseredett harc fog lefolyni.

A másik megüresedő állás a battonyai főbírói állás lesz. Befejezett tény ugyanis, hogy *Spilka Antal* battonyai főbíró Hódmezővásárhely főispánjává fogják kinevezni, sőt jóforrásból eredő hír szerint e kinevezés már alá van írva s pár nap múlva meg is jelenik a hivatalos lapban.

Természetes, hogy ez a kinevezés is újabb eltolódásokat hoz a csanádmegyei tisztikarban. A battonyai főbíróvá egyetlen jelöltként *Petrovics Mihály* főszolgabíró kerülne, a kovácsházai főbíróvá minden valószínűség szerint *Szilágyi Kálmán* mostani nagylaki szolgabíró töltené be, Nagylakra pedig valamelyik *Návayt* szeretnék behozni a megye intézőkörei.

Az ilyenformán bekövetkezendő részleges tisztújításra már minden előkészületet megtettek a megye irányítói, akik *Justh Gyula* és *Návay Lajos* köré tömörülnek. Justhnak és Návaynak, akik Her-

vay és Spilka kinevezéséről elsősorban szereztek tudomást, minden valószínűség szerint sikerülni fog, hogy a maguk jelöltjeit választassák meg a törvényhatóság tisztviselőjeinek.

A Tribuna

a nemzetiségi képviselők ellen.

Pop C. István dr. védősége.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Az aradi románok körében élenkén foglalkoznak azzal a pörpattvarral, amely az aradi román lap és az aradi román nemzetiségi képviselők egyike között kitört.

Az ügy *Hamsea Vojk* lippai esperes ismeretes ügyével van kapcsolatban, amely különben egyéb bonyodalmakra is okot adott. Az esperes bűnügyének főtárgyalása alkalmával *Hamseát Pop C. István dr.* aradi ügyvéd, a világsíkerület képviselője védte. A főtárgyaláson, amelyet a temesvári kir. törvényszék előtt tartottak, megjelent *Bocu Szevér*, az aradi *Tribuna* című román napilap főmunkatársa is.

Pop C. István dr. a tárgyaláson csipősmódon megszólította *Bocut*. Nem tudja, ugyanond, hogy mért találta olyan fontosnak az esperes ügyét, hogy arra egyenesen Temesvárra utazzék. A megjegyzésre *Bocu* ezt válaszolta:

— Senkitől nem fogadok el utasítást, hogy mit tartok fontosnak és mit nem.

Az ügynök folytatása lett. A zágrábi tartománygyűlés folosztatásának napján *Pop C. István dr.* a Vas-kávéházban gunyosan megintertepelt *Bocut*:

— Mért nem mentek ma Zágrábba? Maguknak ma ott lenne a helyük. Az fontosabb ügy, mint a *Hamsea* esperes főtárgyalása!

Bocu a célzást hevesen visszautasította. A heves jelenet után, amelyről *Cserogár* román papnevelői igazgató, *Rádu Sebő* vezértitkár és mások jelen voltak, *Bocu* lapjában megíromadta *Pop C. István dr.-t.* A történeteket ismeretve szemére lobbantotta a képviselőnek, hogy *Hamseát* nemcsak a bíróság előtt, de a közéletben is védi és eljárásával oda igyekszik hatni, hogy *Hamsea megmaradjon az esperesi székben.* A cikk elmondta, hogy *Pop C. István* a temesvári főtárgyalás során nemzetiségi képviselő léteire bizonyítványt mutatott föl arról, hogy *Hamsea jó magyar hasafi.* *Pop C. István* a főtárgyaláson tónyleg bemutatott egy ily nyilatkozatot, amelyet *Vannay Gusztáv* lippai kir. közjegyző és más magyarok irtak alá. Végül azt mondta, hogy *Pop C. István dr.* görög katolikus léteire a görög keletiak egyházi ügyelbe avatkozik s ha ezt folytatja, könnyen veszélyeztetheti mandátumát.

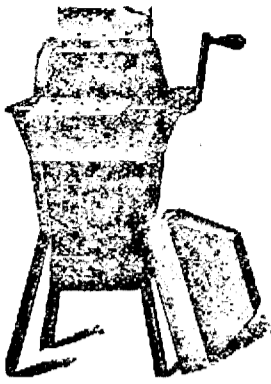
Pop C. István dr. a támadásra a budapesti *Lupa* c. napilapban válaszolt, s arra hivatkozott, hogy ő *Hamseával szemben* ügyvéd kötelességet teljesített; azután erélyes hangon utasította vissza a *Tribuna* embereinek vádjait.

A *Tribuna* mai számában újra megtámadja *Popot*, s a támadást kiterjeszti *Lutácsiu László* ellen is, aki szintén görög katolikus. Majd elmondja, hogy *Pop C. István dr.* nem teljesítette képviselői kötelességét, mert rajta mulott, hogy a román nemzetiségi párt a *Vajda-ügyben* olyan erélytelenül viselkedett.

A polémia ezzel aligha ér véget. Román körökben érdeklődéssel várják a végét ennek a konfliktusnak, amely a magyarországi románok legnagyobb lapja és a román nemzetiségi képviselők között kitört.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék!

A John-féle „Teligőz”-mosógép

A jelenkor legtökéletesebb gőzmosógépe!

Időnek, munkának, szappannak, szódának, víznek és tüzelőanyag-
nak 75%-ig járó megtakarítása a kézzel való mosáshoz viszonyítva.

Mosó-, főző-, gőzölési és fertőtlenítési készülék egyben. Legcse-
kélyebb térszükséglet.

== A mosandó darab legnagyobb kiméltése. ==

== Kezesség: Kötelezettség nélküli próbaszállítás. ==

Allandó raktár:

P ö h m J á n o s vaskereskedőnél
Arad, Szabadság-tér.

2869

Nélkülözhetetlen minden háztartásban.

Arjegyzék kívánatra küldetik.

Arjegyzék kívánatra küldetik.

Vizvezeték-műhely megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű kö-
zönség b. tudomására hozni, hogy a mai
kornak teljesen megfelelő **vizvezeték**
berendező-műhelyt nyitottam, hol
mindennemű esaternázást, vízvezeték,
fürdőszobát, angol klosetteket, vízfűtés, ace-
telin és Benoid-felszerelést és vezeték
minden fajtája szivattyúkat, hőmérő-
és szivattyúk javítását és készítését el-
vállalom.

20 évi tapasztalataim, valamint 11
évi aradi működésem biztosítékot nyújt
tisztelt rendelőknek arra, hogy az elvált-
t munkát szakemberen, pontosan és
lelkismeretesen, a lehető legolcsóbban
eszközölöm. 2532

Ugyane szakba vágó munkák jó kar-
ban tartását általában elfogadom.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri,

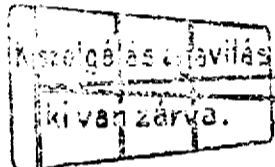
kiváló tisztelettel

Mókos Márton

szereplő-mester

Petőfi-utca 4. sz.

Legelőszóbb üzeme-
malnak, mezőgazdasági gépek,
stb. részére.

Költségnélküli vizellátása
községek, gyártelepek, gazdaságok,
mezei lakások, villák, vasúti állomásoknak,
stb.

Megőntözése
kertek- és parkoknak.

Lecsapolása

tavak- és téglagyáraknak, stb.

Tervek és költségvetések

minden alkalmazási módra.

Tervezetek kívánatra a helyszínen

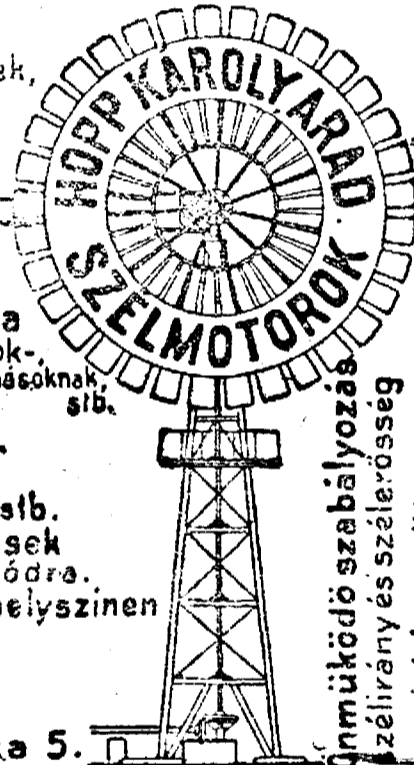
felvételnek.

HOPP KÁROLY

műszaki-irodája,

ARAD, Széchenyi-utca 5.

2546

Önműködő szabályozás
szélirány és szélerősség
szerinti. Legszolidabb szerkezet.
Légmagasabb munkaképesség.

Megérkeztek a téli divat újdonságok!

Brunner Béla

uri divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.

(Ferray-utca sarok, gróf Nádasdy-palota.)

2408

Ajánlja dusan felszerelt árarak-
tárát, hol a legszebb és legdivato-
sabb **ingek**, gallérok, kézelők,
nyakkendők, keztyűk, zsebkezdők,
harisnyák, stb. újdonságok kapha-
tók. Nagy választék hazai és angol
divat-kalapokban. Nagy választék
fa, vászon és bőr utazóbőröndökben.

Divatújdonság francia és olasz

Illatszertől különlegességeiben.

Kamerli J. pécsi keztyűgyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések azonnal uszközöltetnek.

Üzlet:

Andrássy-tér 13. szám

Minorita-palota

Telefon 333. szám.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Kohn József

Gyári-műhely:

Batthyány-utca 32. sz.

saját ház.

Telefon 321. szám.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

ARAD.

Fémáru gyár és játék áruk nagy raktára,

Nagy választék mindennemű

karácsonyi és újévi ajándékokban,
legujabb mechanikai gyermekjátékok.

Grammofonok, fonográfok és lemezek nagy választékban, diszmü-
tárgyak fémből megrendelésre készítettnek.

Laterna magika, kinematográfok, társasjátékok mindennemű gyermek konyhaedények nagy
választékban.

2408

Téli menetrend.

Érvényes 1907. évi október hó 1-től,

Arad-Budapest.						
Állomások	Szv. I. II.		Gyv. I. II.		Táv. I. II.	
	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.
Arad	5-08	8-18	11-25	4-16	4-51	9-08
Sofronya	5-23	8-33	11-41	4-31	5-08	9-23
Kurtics	5-38	8-48	11-55	4-46	5-25	9-38
Lökösháza	5-53	9-03	12-10	5-01	5-44	9-53
Bánhid majar	6-08	9-18	12-16	5-16	5-51	10-08
Országút	6-23	9-33	12-26	5-29	5-58	10-23
Kétegyháza	6-38	9-48	12-34	5-41	6-15	10-38
Kigyós	6-53	10-03	12-47	5-56	6-32	10-53
Békés-Csaba	7-08	10-18	12-59	6-11	6-47	11-08
Békés-Földvár	7-23	10-33	1-09	6-26	7-02	11-23
Mezőberény	7-38	10-48	1-24	6-41	7-17	11-38
Gyoma	7-53	11-03	2-01	6-56	7-32	11-53
Mezőtar	8-08	11-18	2-16	7-11	7-47	12-08
Pusztá-Tenyé	8-23	11-33	2-31	7-26	8-02	12-23
Pusztá-Pó	8-38	11-48	2-46	7-41	8-17	12-38
Szajol	8-53	12-03	3-01	7-56	8-32	12-53
Szolnok	9-08	12-18	3-16	8-11	8-47	1-08
Ujváras	9-23	12-33	3-31	8-26	9-02	1-23
Tápló-Györgye	9-38	12-48	3-46	8-41	9-17	1-38
Tápló-Szele	9-53	1-03	4-01	8-56	9-32	1-53
Nagy-Káta	10-08	1-18	4-16	9-11	9-47	2-08
Tápló-Szele	10-23	1-33	4-31	9-26	10-02	2-23
Tápló-Szele	10-38	1-48	4-46	9-41	10-17	2-38
Szajol	10-53	2-03	5-01	9-56	10-32	2-53
Szolnok	11-08	2-18	5-16	10-11	10-47	3-08
Ujváras	11-23	2-33	5-31	10-26	11-02	3-23
Tápló-Györgye	11-38	2-48	5-46	10-41	11-17	3-38
Tápló-Szele	11-53	3-03	6-01	10-56	11-32	3-53
Nagy-Káta	12-08	3-18	6-16	11-11	11-47	4-08
Tápló-Szele	12-23	3-33	6-31	11-26	12-02	4-23
Tápló-Szele	12-38	3-48	6-46	11-41	12-17	4-38
Szajol	12-53	4-03	7-01	11-56	12-32	4-53
Szolnok	1-08	4-18	7-16	12-11	1-07	5-08
Ujváras	1-23	4-33	7-31	12-26	1-22	5-23
Tápló-Györgye	1-38	4-48	7-46	1-01	1-37	5-38
Tápló-Szele	1-53	5-03	8-01	1-16	1-52	5-53
Nagy-Káta	2-08	5-18	8-16	1-31	2-07	6-08
Tápló-Szele	2-23	5-33	8-31	1-46	2-22	6-23
Tápló-Szele	2-38	5-48	8-46	2-01	2-37	6-38
Szajol	2-53	6-03	9-01	2-16	2-52	6-53
Szolnok	3-08	6-18	9-16	2-31	3-07	7-08
Ujváras	3-23	6-33	9-31	2-46	3-22	7-23
Tápló-Györgye	3-38	6-48	9-46	3-01	3-37	7-38
Tápló-Szele	3-53	7-03	10-01	3-16	3-52	7-53
Nagy-Káta	4-08	7-18	10-16	3-31	4-07	8-08
Tápló-Szele	4-23	7-33	10-31	3-46	4-22	8-23
Tápló-Szele	4-38	7-48	10-46	4-01	4-37	8-38
Szajol	4-53	8-03	11-01	4-16	4-52	8-53
Szolnok	5-08	8-18	11-16	4-31	5-07	9-08
Ujváras	5-23	8-33	11-31	4-46	5-22	9-23
Tápló-Györgye	5-38	8-48	11-46	5-01	5-37	9-38
Tápló-Szele	5-53	9-03	12-01	5-16	5-52	9-53
Nagy-Káta	6-08	9-18	12-16	5-31	6-07	10-08
Tápló-Szele	6-23	9-33	12-31	5-46	6-22	10-23
Tápló-Szele	6-38	9-48	12-46	6-01	6-37	10-38
Szajol	6-53	10-03	1-01	6-16	6-52	10-53
Szolnok	7-08	10-18	1-16	6-31	7-07	11-08
Ujváras	7-23	10-33	1-31	6-46	7-22	11-23
Tápló-Györgye	7-38	10-48	1-46	7-01	7-37	11-38
Tápló-Szele	7-53	11-03	2-01	7-16	7-52	11-53
Nagy-Káta	8-08	11-18	2-16	7-31	8-07	12-08
Tápló-Szele	8-23	11-33	2-31	7-46	8-22	12-23
Tápló-Szele	8-38	11-48	2-46	8-01	8-37	12-38
Szajol	8-53	12-03	3-01	8-16	8-52	12-53
Szolnok	9-08	12-18	3-16	8-31	9-07	1-08
Ujváras	9-23	12-33	3-31	8-46	9-22	1-23
Tápló-Györgye	9-38	12-48	3-46	9-01	9-37	1-38
Tápló-Szele	9-53	1-03	4-01	9-16	9-52	1-53
Nagy-Káta	10-08	1-18	4-16	9-31	10-07	2-08
Tápló-Szele	10-23	1-33	4-31	9-46	10-22	2-23
Tápló-Szele	10-38	1-48	4-46	10-01	10-37	2-38
Szajol	10-53	2-03	5-01	10-16	10-52	2-53
Szolnok	11-08	2-18	5-16	10-31	11-07	3-08
Ujváras	11-23	2-33	5-31	10-46	11-22	3-23
Tápló-Györgye	11-38	2-48	5-46	11-01	11-37	3-38
Tápló-Szele	11-53	3-03	6-01	11-16	11-52	3-53
Nagy-Káta	12-08	3-18	6-16	11-31	12-07	4-08
Tápló-Szele	12-23	3-33	6-31	11-46	12-22	4-23
Tápló-Szele	12-38	3-48	6-46	12-01	12-37	4-38
Szajol	12-53	4-03	7-01	12-16	12-52	4-53
Szolnok	1-08	4-18	7-16	12-31	1-07	5-08
Ujváras	1-23	4-33	7-31	12-46	1-22	5-23
Tápló-Györgye	1-38	4-48	7-46	1-01	1-37	5-38
Tápló-Szele	1-53	5-03	8-01	1-16	1-52	5-53
Nagy-Káta	2-08	5-18	8-16	1-31	2-07	6-08
Tápló-Szele	2-23	5-33	8-31	1-46	2-22	6-23
Tápló-Szele	2-38	5-48	8-46	2-01	2-37	6-38
Szajol	2-53	6-03	9-01	2-16	2-52	6-53
Szolnok	3-08	6-18	9-16	2-31	3-07	7-08
Ujváras	3-23	6-33	9-31	2-46	3-22	7-23
Tápló-Györgye	3-38	6-48	9-46	3-01	3-37	7-38
Tápló-Szele	3-53	7-03	10-01	3-16	3-52	7-53
Nagy-Káta	4-08	7-18	10-16	3-31	4-07	8-08
Tápló-Szele	4-23	7-33	10-31	3-46	4-22	8-23
Tápló-Szele	4-38	7-48	10-46	4-01	4-37	8-38
Szajol	4-53	8-03	11-01	4-16	4-52	8-53
Szolnok	5-08	8-18	11-16	4-31	5-07	9-08
Ujváras	5-23	8-33	11-31	4-46	5-22	9-23
Tápló-Györgye	5-38	8-48	11-46	5-01	5-37	9-38
Tápló-Szele	5-53	9-03	12-01	5-16	5-52	9-53
Nagy-Káta	6-08	9-18	12-16	5-31	6-07	10-08
Tápló-Szele	6-23	9-33	12-31	5-46	6-22	10-23
Tápló-Szele	6-38	9-48	12-46	6-01	6-37	10-38
Szajol	6-53	10-03	1-01	6-16	6-52	10-53
Szolnok	7-08	10-18	1-16	6-31	7-07	11-08
Ujváras	7-23	10-33	1-31	6-46	7-22	11-23
Tápló-Györgye	7-38	10-48	1-46	7-01	7-37	11-38
Tápló-Szele	7-53	11-03	2-01	7-16	7-52	11-53
Nagy-Káta	8-08	11-18	2-16	7-31	8-07	12-08
Tápló-Szele	8-23	11-33	2-31	7-46	8-22	12-23
Tápló-Szele	8-38	11-48	2-46	8-01	8-37	12-38
Szajol	8-53	12-03	3-01	8-16	8-52	12-53
Szolnok	9-08	12-18	3-16	8-31	9-07	1-08
Ujváras	9-23	12-33	3-31	8-46	9-22	1-23
Tápló-Györgye	9-38	12-48	3-46	9-01	9-37	1-38
Tápló-Szele	9-53	1-03	4-01	9-16	9-52	1-53
Nagy-Káta	10-08	1-18	4-16	9-31	10-07	2-08
Tápló-Szele	10-23	1-33	4-31	9-46	10-22	2-23
Tápló-Szele	10-38	1-48	4-46	10-01	10-37	2-38
Szajol	10-53	2-03	5-01	10-16	10-52	2-53
Szolnok	11-08	2-18	5-16	10-31	11-07	3-08
Ujváras	11-23	2-33	5-31	10-46	11-22	3-23
Tápló-Györgye	11-38	2-48	5-46	11-01	11-37	3-38
Tápló-Szele	11-53	3-03	6-01	11-16	11-52	3-53
Nagy-Káta	12-08	3-18	6-16	11-31	12-07	4-08
Tápló-Szele	12-23	3-33	6-31	11-46	12-22	4-23
Tápló-Szele	12-38	3-48	6-46	12-01	12-37	4-38
Szajol	12-53	4-03	7-01	12-16	12-52	4-53
Szolnok	1-08	4-18	7-16	12-31	1-07	5-08
Ujváras	1-23	4-33	7-31	12-46	1-22	5-23
Tápló-Györgye	1-38	4-48	7-46	1-01	1-37	5-38
Tápló-Szele	1-53	5-03	8-01	1-16	1-52	5-53
Nagy-Káta	2-08	5-18	8-16	1-31	2-07	6-08
Tápló-Szele	2-23	5-33	8-31	1-46	2-22	6-23
Tápló-Szele	2-38	5-48	8-46	2-01	2-37	6-38
Szajol	2-53	6-03	9-01	2-16	2-52	6-53
Szolnok	3-08	6-18	9-16	2-31	3-07	7-08
Ujváras	3-23	6-33	9-31	2-46	3-22	7-23
Tápló-Györgye	3-38	6-48	9-46	3-01	3-37	7-38
Tápló-Szele	3-53	7-03	10-01	3-16	3-52	7-53
Nagy-Káta	4-08	7-18	10-16	3-31	4-07	8-08
Tápló-Szele	4-23	7-33	10-31	3-46	4-22	8-23
Tápló-Szele	4-38	7-48	10-46	4-01	4-37	8-38
Szajol	4-53	8-03	11-01	4-16	4-52	8-53
Szolnok	5-08	8-18	11-16	4-31	5-07	9-08
Ujváras	5-23	8-33	11-31	4-46	5-22	9-23
Tápló-Györgye	5-38	8-48	11-46	5-01	5-37	9-38
Tápló-Szele	5-53	9-03	12-01	5-16	5-52	9-53
Nagy-Káta	6-08	9-18	12-16	5-31	6-07	10-08
Tápló-Szele	6-23	9-33	12-31	5-46	6-22	10-23
Tápló-Szele	6-38	9-48	12-46	6-01	6-37	10-38
Szajol	6-53	10-03	1-01	6-16	6-52	10-53
Szolnok	7-08	10-18	1-16	6-31	7-07	11-08
Ujváras	7-23	10-33	1-31	6-46	7-22	11-23
Tápló-Györgye	7-38	10-48	1-46	7-01	7-37	11-38
Tápló-Szele	7-53	11-03	2-01	7-16	7-52	11-53
Nagy-Káta	8-08	11-18	2-16	7-31	8-07	12-08
Tápló-Szele	8-23	11-33	2-31	7-46	8-22	12-23
Tápló-Szele	8-38	11-48	2-46	8-01	8-37	12-38
Szajol	8-53	12-03	3-01	8-16	8-52	12-53
Szolnok	9-08	12-18	3-16	8-31	9-07	1-08
Ujváras	9-23	12-33	3-31	8-46	9-22	1-23
Tápló-Györgye	9-38	12-48	3-46	9-01	9-37	1-38
Tápló-Szele	9-53	1-03	4-01	9-16	9-52	1-53
Nagy-Káta	10-08	1-18	4-16	9-31	10-07	2-08
Tápló-Szele	10-23	1-33	4-31	9-46	10-22	2-23
Tápló-Szele	10-38	1-48	4-46	10-01	10-37	2-38
Szajol	10-53	2-03	5-01	10-16	10-52	2-53
Szolnok	11-08	2-18	5-16	10-31	11-07	3-08
Ujváras	11-23	2-33	5-31	10-46	11-22	3-23
Tápló-Györgye	11-38	2-48	5-46	11-01	11-37	3-38
Tápló-Szele	11-53	3-03	6-01	11-16	11	

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és Arnyas, szép és tágas kerthelyiséget, ugyszintén a város legkittünőbb fedett és villanyvilágítással ellátott tekepályámat is díszesen renováltattam és azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. — Tízta saját termései borok. Első magyar részvény serfőzde udvari sör. Pohár 10 fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve

tisztelettel

Répássy Pál

1406

Legolcsóbb bevásárlási forrás Karácsonyi alkalmi ajándékokban!

Uj üzlet!

FISCHER MÓR

Arad, Andrássy-tér 20., (Fischer Eliz-palota.)

Dus választéku raktár a legujabb és legjobb minőségű porcellán, üveg, lámpa, képkeret, china-ezüst és alpacca, dísztárgyak és evőeszközökből és modern dísztárgyakban.

Menyasszonyi kelengyék

Alkalmi karácsonyi ajándék tárgyak és eredeti olajfestményekből nagy raktár.

2875

Eladó

csemege faj alma

u. m.: Batul téli aranypármen, machancky, panik sárga, belle fleur, panik, Banet, Törökbálint stb. fajokban 80 korona, válogatva 40 koronáért szállítok; a szászvárosi állomásra szállítva, ládába csomagolva utánvétel mellett 100 kilogramm rendelésnél 40 kor.

Ugyanitt 5 kgr. postakosarakban franco elküldve utánvétel mellett 3 koronáért szállit

Fried Eskeles,

Algyógyról.

2884

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület vasalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kerti székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint mind a szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vaskosarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 1151

Nagy választék sirkéretés mintákból természetes nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weitzer János-u. 13. sz

Zsinor,

gomb,

bojtok

és rojtok

állandóan raktáron tartainak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készítettnek. — Minden szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. 682

Komptoirista.

Egy tengerhajózási vállalatnál azonnali belépésre

alkalmazást nyer

egy

fiatal ember,

(nőtlen), a ki a magyar, német, szerb és román nyelvet szóban és írásban teljesen bírja.

Ajánlatok mind a négy nyelven írva „Rudolf Mosse“ Hamburg, Jungfernstieg 1. küldendők sub H T. 1779. 3856

Telefon 566. sz.

Alapított 1889. évben.

Várhol László

uri- és női cipész

Arad, Weitzer János utca 2. sz.

(Minerita-palota a leányiskolával szemben.)

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni 18 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üzletemre. A bekövetkező téli időnyre beszereztem mindennemű bőrkülönlegességeket.

Az önkéntes uraknak figyelemüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű fegyvernemhez a legjobb kivitelben előírás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

Várhol László.

2470

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a mai naptól kezdődőleg, az eddig **Benkő és Pfeil** cég alatt fennállott

lakatos műhelyt
Andrássy-tér 9. szám alatt

a saját nevem alatt egyedül vezetem tovább.

Elvállalok minden e szakmába vágó műlakatos munkákat, sirkéretések készítését, mérleg készítését és javítását, pénzszekrények javítását pontosan és gyorsan a legolcsóbb árak mellett.

Kérem a n. é. közönség szíves támogatását. Tisztelettel

Benkő József.

Anosmin

legjobb szer a lábizzadás teljes megszüntetésére.

Már egyszeri alkalmazása azonnal megszünteti a láb izzadásával járó nem épen kellemes szagot. Huzamosabb használata után pedig teljesen meg is szűnik. A bőrt nem izgatja, nem keményíti, hanem ellenkezőleg puhán tartja. Egy doboz ára 1 kor.

Hölgyek figyelmébe!!

Alabastrom poudre tolett könyv.

1 darab 70 fillér.

Egy-egy lapot szükség esetén a könyvecskéből kiszakítva, azaz az arcot, ha a hőség következtében az zsíros lényű lesz, letöröljük. Meglepő és gyors hatása.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárában

458

Arad, Szabadság-tér.

A legszebb és legkedvesebb karácsonyi ajándék
egy finom illatszer.

A legdivatosabb illatszerek, ujdonságok és különlegességek kimérve, valamint eredeti csomagolásban,

csinos, elegáns dobozokban 1 koronától fölfelé

illatszerek kimérve deka 50 fillér.

Nagy raktár: vegyszerek és háztartási cikkek, arckenőcsők, krémek, arc, ajak és szemöldök festékek, fogpépek, fogporok, fogvizek, fertőtlenítő szerek, gyermek tápszerek, gyógyborok, gyógy- és pipere szappanok, haj-, bajusz- és szakálfestőszerek, hölgyporok, szobaillatok, kötszerek, likör esenciákban síb.

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

308

A legjobb minőségű bor és csemege fajú dus gyökérzetű

szőlő-oltvány,

ugyszintén gyökeres

Riparia Portalis és Rupestris Monticola szőlővessző

minden mennyiségben kapható

WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltvány termelőnél

Arad, Batthyány-utca 13. szám.

Telefon 410. szám.

2516

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Mindenféle újdonságok.

Legalkalmasabb

karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak kaphatók

ZIMMERMANN IGNÁCZ

ujonnan berendezett Norinbergi, diszmű, férfidivat és játékaru üzletében

ARAD, Szabadság-tér 21. Lengyel Testvérek házában

(a színházzal szemben.)

2572

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Legideálisabb szer az arcz és
kéz bőrnek ápolására az

„AZOR”

mely a legkényesebb követelményeknek is teljesen megfelel.

Orvosilag ajánlva.

Kapható a gyógytárakban és
gyógyáru üzletekben.

Főelárúító hely: 2901

WOJTEK ÉS WEISZ

gyógyáru nagykereskedő uraknál Araden.

Egy üveg ára: 1 korona 20 fillér.

Nem kell London. Nem kell Páris.
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő
mérték utáni

CIPŐKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészethében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám

Bükkök különös figyelmébe ajánlom **orthopéd-
gyógycipőket**, melyek meggátolják a láb-
fejődést. Gyermekknél, ugyancsak felnőtteknél
nagy sikerű eredményeket értem el, amit számos
elismerés tanúsít. Készítők a valódi amerikai for-
májú cipőktől meg nem különböztethető tartos szép
cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel

SEELINGER M. A. UTÓDA

az aradi Nemzeti Színház szállóján

242 TELEFON 242

Villanycsengő

Javításokat

villanyvilágítási

bevezetéseket szaksze-
rűen eszközöl 2843

Kalmár József

Arad, Salacz-utca 2.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és butorasztalos
műhelyemet

Karolina-utca 3. szám alá

áthelyeztem és elvállalok ezen
szakmába vágó mindennemű mun-
kákat és pedig hálószobákat,
ebédlők, bolti berendezések
és irodai berendezéseket a
legszebb kivitel és a legjutányo-
sabb árak mellett.

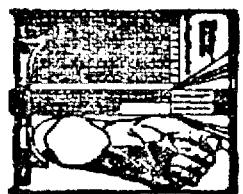
Vidéki megrendelések pontosan
és gyorsan eszközöltetnek. 2906

Tisztelettel

Mádai Gyula,

épület és butorasztalos.

Kész cipő mérték szerint.

Egyedüli raktár

Weinberger János

elsőrendű cipőraktár 2700

Arad-Temesvári.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek tudomására adni,
hogy

épület- és műlakatos-
műhelyünket a Wes-
selényi-utca 1. szám alá

áthelyeztük,

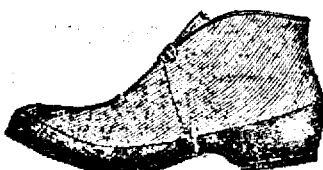
ahol elvállalunk mindennemű, e
szakmába vágó munkákat. Épü-
et-vasalások, takaréktűzhelyek és sir-
kerítések a legjutányosabb árak
mellett. — Vidéki megrendelések
pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Láng és Mayer.

2848

Storm-Slipper Hó-czipő

Csakis a Boston Rubber Shoe Company Bostonban levő
üzegnek gyártmányai könnyűek, elegánsak és tartósak.

Aradon Weinberger János, Müz I., Meisl és Adler, Guttman és Berger üz-
leteiben kaphatók.

Főlerakat Ausztria-Magyarország részére: 2793

WELLISCH, FRANKL & Co.

Wien, I., Fleischmarkt 12-14.

FRATER és DÖMÖTÖR

okleveles mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1 SZ.

Elvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellá-
zását, erdei és iparvasutak traciroszását, tervezését és építését.

Specialisták

vizszabályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

Tartós, nem törékeny fényező karácsonyfa díszek.

Óriási választék és olcsó
Képeskönyvek,
Meséskönyvek,
Ifjúsági iratok.

Ajándéku alkalmas díszművek:
Pallas nagy lexikon, 18 kötet.
Jókai összes munkái, 100 köt.
(3 különféle kiadásban.)

Eötvös József br. összes művei
20 kötet.

Eötvös Károly munkái.

Klasszikus Arany biblia 2 köt.

Mikes, Törökországi levelek
(album alakú dísz kiadás.)

Petőfi összes művei, 2 kötet
(nagy album alakú díszkiadás.)

Művészeti könyvtár.

Mikszáth Kálmán munkái.

Gáspár, Utazás a föld körül.

Brehm, állatok világa

antiquarice,

nagy árendeménnyel kaphatók.

Karácsonyi ajándékoknak alkalmas olcsó és szép választéku

Diszlevélpapír

Festődobozok.

Égető aparátusok

„Juvel“ „Tip.Top“

Karácsonyi levelező-lapok

óriási választékban 4 fillértől (100 drb. 2 korona) kaphatók

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedésében

Aradon, Weitzer János-utca.

BLOCH H.

papirkereskedése,
könyvnyomdája és
fényképezési cikkek raktára

A R A D O N.

Karácsonyra!

Diszlevél papírok
Billet de Corresp.
Disztollszárak
Disztintatartók
Disz írómappák
Emlékkönyvek
Levelező-lap albumok
Képkeretek
Írókészletek
Ezüst tollszárak
Aranytollak tintatartóval és még sok más remek kivitelű ajándéktárgy

rendkívül szép választékban, a legnagobb tekintettel a hazai iparra.

Remek képrók

Heliogravurjai

5-30 koronáig

Fényképező gépek

és fénykép cikkek nagy választéka
eredeti gyári árak mellett.

Saját légszeszerőre berendezett

≡műkönyvnyomdában≡

készülnek a divatos

2997

Isabey névjegyek

francia Block betűkkel.

Ajánlatos a névjegyeket idejében megrendelni, mert újév felé, munkatorlódás következtében legjobb akarat mellett sem lehet a munkára kellő időt fordítani.

BLOCH H.

papirkereskedése, könyvnyomdája és fényképezési cikkek raktára.

Legszebb
karácsonyi ajándék
a könyv!

KERPEL IZSÓ

könyv-, zenemű és papirkereskedése
Aradon, Andrassy-tér 20. sz.
(Fischer Eliz palota.)

Az idény összes újdonságai
és minden bárhol hirdetett
ifjúsági irat
raktáron.

Képes és meséskönyvek

óriási választéka. Ajándéku alkalmas kifogastalan állapotú díszművek és ifjúsági iratok **antiquarice** is meglepő olcsó áron kaphatók. Leszállított áru művek jegyzékével készséggel szolgálók.

Karácsonyidíszek

igen nagy választéka, gyönyörű újdonságok. Különlegességek:

csillagszóró

karácsonyi csodagyertyák

és önműködő angyali harangok.

Diszlevélpapírok

nagy raktára. Dus választék, olcsó árak!

Festék-dobozok.

Égető apparátusok

és égetésre alkalmas

fatárgyak.

Emlékkönyvek és bármely vallású imakönyvek nagy választéka.

Legszebb karácsonyi és újévi levelező lapok. Eredeti újdonságok.

Legdivatosabb névjegyek azonnali készítése. Kölcsonkönyvtár és zenemű kölcsönző intézet. Szolid

árak pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések is a legnagyobb figyelemmel intéztetnek el.

Városi és vidéki telefon 385. sz.

Kiváló tisztelettel: **Kerpel Izsó,**

könyv-, zenemű és papirkereskedő.

Városi és megyei telefon 5ll. szám.

Krausz Paulin

könyv- és papirkereskedése és
**100.000 kötetes
kölsönkönyvtára.**

Raktáram tulzsufoltsága folytán összes
cikkeim árát mélyen leszállítottam, sőt
egyes cikkeket minden elfogadható árban
kiárusítok. Használt, de teljesen jó kar-
ban levő

Pallas Lexicon

18 kötetben 216 kor. helyett **130 korona.**

Klasszikus Arany Biblia

150 kor. helyett **70 kor. 50 kötet Jókai**

Mór művei népies kiadás, (Révai-féle
tulipán kötés) **180 korona helyett 80 ko-**
rona, valamint egyes kisebb szépirodalmi
munkákat

meseököveket és ifjusági iratokat
még eddig nem ismert

olcsó árakban árusítok.

Ugyanesak mélyen leszállított árban kap-
hatók üzletemben a papirszakmába vágó
összes áruk. Különösen **papir-dizsműárak,**
író mappák, képeslevelezőlap albumok, em-
lékkönyvek, festés és égetésre alkalmas fa-
tárgyak, festékdobozok és paletták.

Imakönyvek

az összes felekezetek használatára óriási és
remek választékban.

U francia és sveitzi festő minták jutányos
árakon kölsön is.

„Diaphanie“

a legszebb üvegfestés utánzat, 50 mintá-
ban, 1 koronától feljebb.

Az összes bel- és külföldi folyóiratok és
divatlapok egyenkint és bérletben.

Naptárak nagy készlete.

100.000 kötetes kölsönkönyvtáram

a magyar, német, francia és angol iroda-
lom legjelesebb termékeit tartalmazza, havi
bérlet helyben **1 kor. 20 fillér** vagy köte-
tenként **8 fillér.** Vidékre **20—30 kötet**
egyszerre, tetszés szerinti cserével **egy**
óra 3 : orona, évnegyedre 8 korona. Jegy-
zéket kívánatra ingyen és bermentve küldök.

Teljes tisztelettel 2893

KRAUSZ PAULIN,

könyv- és papirkereskedése

Atzél Péter- u. Színház-épület.

Városi és megyei telefon 5ll. szám

87384 - 1907. sz.

Hirdetmény.

Az 1907. évi novemberhónapban
engedélyezett italmérések várható
forgalmáról az aradi m. kir. pénzü-
győri biztosság által küldött össze-
írási jegyzék 8 darab ívét az ál-
lami jövedékről szóló 1899. XXV.
t.-c. 17. §-a és az erre vonatkozó
utastás 17. §-a értelmében 1907.
évi december hó 20-tól számi-
tandó 8 napra a városi fogyasztási
adófelügyelőségél közszemlére az-
al tesszük ki, hogy azokat az érde-
keltek, névszerint Braun Jakab,
Molnár József, Halász Miklósné,
Schwarcz József, Matusz Péterné,
Blaha Jánosné kik italméresi en-
gedélyt kaptak, nemcsak megte-
kinthetik, hanem az azokban ki-
tüntetett forgalmi adatokra nézve
ugy nevezettek, mint az aradi ke-
reskedelmi testület és az ipartes-
tület is nyujthatnak be a fentebb
jeizett idő alatt a városi fogyasz-
tási adófelügyelőségél észrevé-
teleket.

Aradon, 1907. évi december hó
15-én.

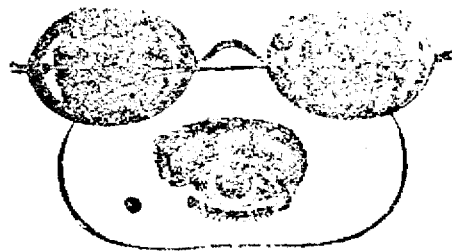
A városi tanács.

Elsőrendű látsszerész ület.

DICK SAMU

órák és látsszerész

Arad. Andrássy-ter és Weiler János-utca sarkán

Eltal és látsszerész munkájának áratat két
évi jótálas mellett a legolcsóbb árakra.
Raktáram tart mindenféle szemüveg és látssze-
veket a legköltséghozzáértékesítéssel. Leg-
finomabb anyagokból készíttetek és szem-
üvegek anyagi és st. névelés és tekintés-
beka csont keretekben, legújabb típusú keret-
ben.

• Nagy raktár sűrűégi formák re-
ben, bor, must és szesz cserepe. To-
vábbá mindenféle hőmérők, minden-
nemű kivitelben.

Szemüvegek és orrcsüptetők or-
vosi rendellet szerint azonnal ke-
szittetnek.

POROSZ
és
MAGYAR

KŐSZÉN

blombázott zsákokban.

DIÓ és
KOCZKA

KOKSZ

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhozhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDÉ-nél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46.

2665

Telefon 46.

Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan
ható ártalmatlan szer szeplők, májteltek, bőrtakák,
pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen.
A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással
beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely
elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésznél.

A kereskedelmi budget.

A vagonhiány orvoslása.

A Duna—Tisza csatorna.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 13.

A képviselőház pénzügyi bizottsága mai ülésén — mint fővárosi tudósítók jelenti — a kereskedelemügyi tárca költségvetése került tárgyalás alá.

Babó Mihály ismertette és ellogadásra ajánlotta a költségvetést.

Bizony Ákos szóba hozza a vasuti késéseket és kérdi, nem az amerikázás-e ennek az oka?

Több felszólalás után

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter reflektál a vita során felhangzottakra. A kisipar fejlesztését a maga és a kormány elsőrangú feladatának tekinti. Kimutatja, hogy még az előző években átlag egy félmillió fordított évente erre a célra, most ez év október végéig kerek összegben másfél millió korona fordítottatott iparfejlesztési célokra. A vagonhiányról részletesen tájékoztatja a bizottságot. E szerint a kormány 10.105 teherkocsit rendelt, amelynek egy része augusztus óta forgalomban van, másik része 1908-ban fog beszállítani. A kormány azonkívül rendelt 860 személykocsit, 183 mozdonyt, jelzi azonban, hogy most folynak a pénzügyminiszterrel a tárgyalások további 3400 teherkocsi, 538 személykocsi és 70 mozdony beszerzéséért, amelyek már az 1908. évben szükségeltetnek. Rimutat a forgalom lebonyolításának nehézségeit, amelyben ez most sokkal lassabb, mint ezelőtt volt.

Az ipartörvényt illetőleg kijelenti, hogy a javaslat kissé késő, mert a minisztérium legfőbb idejét a törvényhozás és a legszükségesebb adminisztráció vette igénybe, mindazonáltal a törvényjavaslat igen rövid idő alatt elkészül, sőt első része már a nyomdában is van és 1908. januárjában közzé fog látni. A másik rész februárban, vagy március elején fog nyilvánosságra jutni.

A Duna—Tisza csatorna kérdésének megoldása csak kedvezőbb pénzügyi viszonyokra vár, teljesen elő van készítve és bármikor megoldható. A kormány nagy áldozatokat hoz az ipari oktatásra, amely az utóbbi időben nagyarányú fejlődést vett. A tanonc-otthont illetőleg kijelenti, hogy ahol ilyenek alakulnak, azokat készséggel támogatja, de létesítésük első sorban a magánérdekeltség és a városok feladata.

A gyárak elhelyezésénél közvetlenül befolyása nincs. A minisztérium az egyes vidékeket ajánlja, amelyek egyik másik iparágra alkalmasak, de utalni egyes helyekre nem lehet, már a felelősség szempontjából sem.

Az agkor- és rokkant biztosításról való gondoskodás a kormány programjában van, a betegsegélyző és baleset elleni biztosítás ügye is rendben van, a szervezet nemsokára rendszeren fog működni és sorba fogja venni a biztosítási ágakat nemcsak a kereskedelmi alkalmasítottakra, hanem a dolgozó társadalom szélesebb rétegeire nézve is.

Hoitsy Pál a Duna—Tisza csatornáról szól, amely iránt, mióta a kivétel nehézségeit megismerte, lelkesedése csökkent. Kéri, hogy a kormány a csatorna létesítését alapos megfontolás tárgyává tegye. A hírlapoknak csomagokban való szállítását a posta jövedelmébe ütközőnek tartja és ennek megszüntetését a miniszter figyelmébe ajánlja, mert e kedvezmény ré-

vén egy vállalat olyan lapokat terjeszt, mesterseges pártolással, amelyek a legrosszhiszeműbb rágalomokkal igyekeznek megtéveszteni, a kormány és a mai rendszer ellen izgatni a népet. Ebben a kárhuzatos munkában nem szabad azokat a lapokat ilyen állami előnyökkel segíteni.

Kossuth Ferenc a Duna—Tisza csatornára vonatkozólag megjegyzi, hogy a világ legtöbb csatornája vízmelésre van berendezve, igen ritka a más berendezésű csatorna. E csatorna kivételére nekünk többféle módunk lesz, amelyek egyike-másika pénzügyi szempontból nagyon kedvező.

Wekerle Sándor miniszterelnök és pénzügyminiszter kijelenti, hogy az iparfejlesztésre fordítandó összegeket, mint közvetlenül és azonnal jövedelmező befektetéseket a kormány kölcsön kibocsátása útján akarja fedezni. Ma azonban a pénzpiac helyzete olyan, hogy említeni nem lehet, ezért egyelőre rendkívül kisegítő eszközökről kellett gondoskodni. Ennél fogva a kormány átutalta a pénzügyi nyereséget, hogy az iparfejlesztés szükségleteit ötmillióval legyen dotálható. A kormány az iparfejlesztés összes előfeltételeit igyekszik megteremtteni és ebben az érdeemben lesz rendezendő az egyes városok által szedett kövezetvám kérése is.

A részletes tárgyalás során a távbeszélő díjának leszállítását illetőleg Kossuth kijelentette, hogy ez csak akkor fog megtörténni, amikor a pénzügyminiszter a beruházási hiteltől erre a célra, amennyiben a befektetés szükséges, öt millió koronát a kereskedelmi kormány rendelkezésére bocsát.

A munkásbiztosítás tételénél

Szterényi József államtitkár kijelenti, hogy a pénztárak most vannak éppen szerveződésben, tehát gyakorlati tapasztalatok még nem állnak rendelkezésére. Ami a szervezés kérdését illeti, ez igen súlyos helyzetet teremtett a pénztárakra nézve. Ezen segíteni kíván oly módon, hogy a téren a viszonyok nem fognak többé elfajulni és az orvoskérdés is meg fog oldatni. Ha várakozása ellenére ez sem sikerülne, kénytelen volna a kormány azon eszközöket igénybe venni, amelyeket a törvény rendelkezésére bocsát, de amelyek nem állanak sem a pénztár, sem az orvosok, sem a munkások érdekében. Számít az orvosi kar méltányosságára, hogy a kormánynak nem kell törvényadta eszközeivel élni.

Esután a költségvetés tárgyalását félbeszakították.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Hálás utókor, dráma. Bemutató előadás. (B. bérlet.)

Péntek: Hálás utókor, dráma. (C. bérlet.)

Szombat: Varázskeringő, operett. (A. bérlet.)

Kiss Józsefhez.

A költő útjait
Virág borítsa el!
Ezer nyíló virág
A lantról száll miránk,
Mig lágyan énekel.

A szunnyadó öröm
Fölbred hangjain
S álomba hull alá,
Mely szívünk szaggatá,
Az életadta kín.

Ha oly magosba von
Búbajos éneke,
Hol egy madár se jár:
Az a dalos madár
Legszebb dicséréte.

Ki volt, ki lelkünket
Lelkével fölívte
Magas szférák felett
Elszálló képzelet
Szárnyán a nap felé!?

— Te küldtél a naphoz
Magasztos éneket,
Több sugárt esdve ránk,
S szegény-szegény hazánk,
Dusabb kalászt neked!

Buvárként elmerülsz
Szívünknek tengerén,
Nem gyöngyöt keresni:
Igazgyöngyöt vetni
Az ihlet idején.

S néked mi kedvesebb:
Babér-e vagy virág?
Élő, meleg dalér'
Nem holt, hideg babér,
De illet rózsáig!

A költő útjait
Virág borítsa el!
Ezer nyíló virág
A lantról száll miránk,
Mig lágyan énekel...

Csécsei Imréné.

* A hálás utókor. A budapesti Nemzeti Színház idel színházi szezonjának legkiemelkedőbb és hatalmas sikert aratott magyar színműve, Lengyel Menyhértnek A hálás utókor című darabja kerül holnap bemutatásra az aradi színházban. A modern társadalmi színműveknek minden elsőrangú kvalitásaival rendelkezik ez a finom hangulatokkal s meggyőző igazságokkal fölépített színmű, amelyet tüntető lelkesedéssel fogadott a budapesti Nemzeti Színház premiér közönsége is. A nagyjelenségű fiatal szerző, aki ezzel a darabjával maradandó, értékes sikert aratott, jelen lesz A hálás utókorok holnapi bemutatóján, amelyre a legnagyobb gondtal készült a színház drámai társulata. A darab főszerepeit K. Kápolnai Juliska, H. Körössi Juci, Keszler Ede, Dóll, Hunyadi, Várnai, Horti, Ujj Kálmán és Szathmári játsszák.

* A párisi asszony másodsor. Páratlan érdeklődés fogadta Aradon Pekár Gyula gyönyörű darabját, melyet a budapesti Uránia színház mutatott be az aradi Urániában. Ez a nagyfokú érdeklődés és számos oldalról elhangzott kívánság bírta rá az Uránia igazgatóságát, hogy ezt a nagyhatású darabot, csütörtökön még egyszer előadassa. Pekár darabja: A párisi asszony páratlan szellemességével, a párisi hölgyvilág életéből ellesett intimtásaival, remek kivitelű képvel a legkritikusabb színházlátogatóknak is gyönyörűségére szolgál. A kiváló műélvezetet kiegészíti a mozgóképességű kísérő katonazene, mely ehhez a darabhoz összeválogatott francia zeneszámokkal szórakoztatja a közönséget. A párisi asszony első előadása felejthetetlen marad a publikum emlékezetében, és a második előadást bizonyára épp olyan nagy és megérdemelt érdeklődés fogadja, mint fogadta az elsőt. Egyébként ez lesz a budapesti Uránia vendéglátójának utolsó előadása.

* Nagy vásárlások a Diószeghy tárlaton. A maga nemében páratlan az a nagyarányú érdeklődés, amely a Weisz és Klein cég állandó műkiállítási helyiségében levő Diószeghy tárlat iránt megnyilvánul. Az aradmegyei, csupa

ismerős részleteket ábrázoló tájképek egymás után találnak vevőre s évekre visszamenőleg nem volt Aradon egyetlen tárlat sem, amely hasonló anyagi eredménnyel járt volna. Ma elkelt a tárlat legnagyobb vászna: *Az erdei patak* című hatalmas festmény, melyet *Gutzjahr* Mihály aradi földbirtokos vett meg ezernyolcszáz koronáért. A tárlat, amelynek sikere a Weisz és Klein cég jó érzékét is dicséri, már csak e hó 20-ikáig lesz nyitva. Valószínű, hogy ezalatt az idő alatt még számos művásárlás fog történni, mert a közönség már kezdi be látni, hogy a legszebb és legértékesebb karácsonyi ajándék egy szép kép.

* Uj mozgóképek az Urániában. Pénteken délután kerülnek bemutatásra az Uránia-színház új mozgóképei, melyek érdekesség tekintetében az eddigi kiváló műsorokat és felemulják. Pénteken, tekintettel a párisi asszony esti előadására, csak egy mozgófénykép előadás lesz és pedig délután öt órakor. Ezen az előadás színtén a katonazenekar játszik.

* Vasárnapi előadások. Értékes műveket hozott műsorra az igazgatóság a legközelebbi vasárnapra. Délután Szuppé remek zenéjű operettje, a Bocaccio kerül színpadra, amelyet a mostani szezonban állandóan telt házak előtt játszottak, este pedig Molnár Ferencnek briliáns színművét, az Ördögöt adják, Szendreyvel a címszerepben.

Színésznők tisztessége.

A kitoloncolt szerkesztő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

A szomszéd Szabadkán, mely botrányairól híres, ismét van miről beszélni a közönségnek. Ezennel átadjuk a szót az ottani „Függetlenség” című lapnak, mely a nem mindennapi eseményt a következőképen mondja el:

Páratlan eset történt Szabadkán. Páratlan az újságrás terén és abszurdum a maga eredményében. A szombaton megjelenő és *Kepes* Tibor szerkesztésében kiadott társadalmi újság a szabadkai színtársulat női tagjairól borzalmas dolgokat mond el. Többek között a nevezett lap felhívja a főkapitányt, hogy a társulat női tagjainak egy részét lássa el türelmi dírcával és vegye rendőrcsovi felügyelet alá őket, mert a színésznők betegséget terjesztenek a városban és megméltelyezik a társadalmat.

A botrányos cikket undorral olvasták a városban és nyomban megindult egy szélesebb körű mozgalom, hogy a kellő büntetésben részesítsék a cikk íróját. A társulat személyzete *Farkas* Ferenc dr. igazgató elnöke alatt ülést tartott, melynek eredményeképen kimondták, hogy ügyvédjük útján a lap szerkesztőjét rágalmozás miatt beperlik.

A főkapitánynak is tudomására jutott a női becsület ellen elkövetett aljas merénylet, hétélon magához idézte *Kepes* és jegyzőkönyvet vett fel vele. Fél óra múlva egy husz tagból álló deputáció jelent meg a főkapitánynál, melyben kivétel nélkül résztvettek az összes szabadkai hírlapírók és a színház főrendezői. A deputáció vezetője szinte könyezve kérte a főkapitányt, hogy radikális intézkedésével ezen lehetetlen állapotnak vessen véget, mert *Kepes* minden szombati lapjában egy egész testület tagjainak becsületében gázol.

Eddig senki sem törődött a nevezett lap kvalifikátlanságával. *Kepes* Tibor felhasználta ezen alkalmat: vagy revolvere ik, vagy pedig hasonló bűnre szánja el magát, ha pénzzel le nem fizetik. A főkapitány a szigorú eljárásról biztosította a deputációt és kijelentette, hogy a toloncoltatási eljárást folyamabba tette.

Az ügy ezzel még nincs befejezve. Holnap terjesztik a főkapitány elé azokat a leveleket, melyeket *Kepes* revolverezés vagy mondjuk magyarul: zsarolás céljából több szabadkai ur-ember ellen intézett. Többek között van egy levél, melyben egy urinőtől kér kölcsönt — különben — és itt következik a kisserkesztésre való fenyegetődzés.

A rendőrség a teljes mértékű nyomozatot vezette be és reméljük, hogy egy pár nap múlva a tisztességes emberek nyugodtan élhetnek Szabadkán.

Lapunk zártakor értesülünk, hogy Lipsitz nyomdász megjelent a főkapitány előtt és kijelentette, hogy a lapot beszünteti és erre nézve kötelező ígéretet tesz. A rendőrség már most *Kepes*t, mint foglalkozás nélküli egyént a holnapi nap folyamán Szabadka város területéről kitiltja és eltoloncolja.

Az üzlet — üzlet.

Egy darab mennyei üdvösség: öt korona.

Arad, december 18

A zsakhordóból milliommossá vedlett amerikai réz-, acél-, petroleum-, csukamájó-laj- és keserűvíz-királyok bizonyára pirulva sütnék le szemeiket, ha értesülnének arról a nagyarányú üzleti érzékről, amely mostanság erő en foglalkoztatja a pécskai közvéleményt. *Az üzlet — üzlet* elvének olyan bájos érvényesüléséről van szó az alábbi sorokban, amint a világtörténelem csak vásár- és ünnepnapokon jegyzett fel, akkor is kételkedve rázván összes köteteit.

Tegnap este ugyanis *Kovács* István, akit ezen-tul rövidség okából *Kovács* I. Istvánnak fogunk nevezni, kedélyesen pityizálgatott *Kovács* Istvánnal akinek a nagyobb rövidség okából a *Kovács* II. István nevet adjuk. I. István szegényember, míg II. Istvánt az uristen többrendbel földi javakkal áldotta meg. A két barátságosan iszogató *Kovács* csakhamar harmadik társat is nyert *Kurinczi* János egyházi és harangozó személyében.

Az asztalnál természetesen az egyház embere vitte a szót, ami természetes is, mert akinek az isten hivatali ad, annak eszt is ad hozzá. Már pedig tagadhatatlan, hogy a harangozó méltóság közvetlen a v. b. t. t. méltóságával szomszédos, nem is szólva arról a körülményről, hogy a v. b. t. t. k csak a legtrikább esetekben adnak valószagos titkos tanácsot a királynak, addig a harangozó naponta harangoz.

Szóval a harangozó beszélt, még pedig olyan tárgyról, amelyet egyházi férfiutól méltán el lehetett várni: a lélek halhatatlanságáról és a tulvilágon elkövetkezendő eseményekről, amelyek *Kurinczi* János előadásában előrevetették árnyékukat. *Kurinczi* János előadása oda csucosodott ki, hogy a leikiüdvösség igen fontos dolog és rá valakinek módjában van, nagyon jól teszi, ha vigyáz rá.

— Tudja mit, — mondta erre *Kovács* I. István, — mondok valami jót. Ugye, jobb, ha az embernek két mennyei üdvössége van, mintha csak egy.

— Hát persze, hogy persze!

— Hát akkor tudja mit, eladom a 1 lki üdvösséget. Megveheti. Bizony isten olesón adom! Hét koronáért.

— No hallja kend, annyit nem ér. Hanem négyet adok érte.

— Csapjon a kezembe 4 Ötért odaadom! — mondta *Kovács* I. István. Hoci azt a pénzt!

Kurinczi János kapta magát és kifizette az öt koronát, amitől *Kovács* I. István rögtön vérszemét kapott.

— Eladom én még a pokoli jussomat is! — jelentette ki büszkén.

— Ne mondd mán, drusza! — kételkedett *Kovács* II. János.

— Hát én nem tréfázok. Ide egy koronával, neked adom érte a pokoli jussomat. Ugyis a *Belzebub* konyhájára jutsz!

Kovács II. Istvánban felébredt a plutokrata. Oda-vágta az egy koronát, amit *Kovács* I. István hihetetlen gyorsasággal zsebrerakott.

— Most aztán se pokolba, se égbe nem mehetsz, ha meghalsz! — vélekedett II. István. Nem is jó az ilyen emberrel egy asztalnál ülni! Gyerünk haza, komám!

Kovács II. János és *Kurinczi* János uram fel is kerekedtek, haza is mentek, ott hagyván a mennyei és pokoli juss nélkül szükölködő *Kovács* I. Istvánt. Másnap azonban, mikor kiszállt a fejükből a bor gőze, mindketten megjelentek az üzleti szellemű *Kovács*nál.

— Adja kend vissza a pénzünket! — vélte a harangozó.

— Adja a kis kutya.

— Bepöröljük kendet! — fenyegetőzött *Kurinczi*.

— Bánom is én! Kendtéke a mennyei jussom, a pokolbéli jussom, enyém meg a három pengő. Kvitt uristen

Ezek az előzményei annak aszenzációs bagajell pörnek, amelyben a napokban fog ítélni a pécskai községi bíró.

HIREK.

— Az osztrák beavatkozás. Bécsből jelentik: Az osztrák képviselőház ma megkezdte az 1908. évi költségvetés tárgyalását, melynek keretében több szónok ememlitést tett *Schillinger* képviselő ismert határozati javaslatáról, amelyvel a magyar belügyekbe avatkozik. *Friedrich* képviselő kijelenti, hogy *Schillinger* rezolúciója nem akart ellenséges akció lenni a magyar állam ellen, hanem a miniszterelnök felszólalása nyomán a két állam között barátságos viszonyt akar létesíteni s jóakaratu figyelmeztetés kíván lenni. Az 1868. nemzetiségi törvény Magyarországon nincs megfelelően végrehajtva s az ügyet nem annyira politikai, mint inkább ethikai szempontból hozták elő. A Reichsrath azután tulnyomó többséggel elfogadta a költségvetés sürgős letárgyalására vonatkozó indítványokat, amelynek fogva valószínű, hogy a hét folyamán a javaslatot letárgyalják. Hir szerint ezután a Reichsrath el fogja napolni üléseit.

— *Andrássy* Tivadar gróf szobra. *Budapesti* tudósítónk jeleni: A *Vigszínház* előcsarnokában ma délben leplezték le néh. *Andrássy* Tivadar grófnak, a *Vigszínház* r. t. volt elnökének mellszobrát. Az ünnepélyen jelen volt *József* főherceg nejévei, *Augusta* főhercegné szonynyal, az *Andrássy* grófi család számos tagja, továbbá *Apponyi* Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Berzeviczy* Albert v. b. t. t., *Beszerédy* Viktor államtitkár és mások. *Wagner* Géza, a *Vigszínház* r. t. elnöke megnyitó szavai után *Herczeg* Ferenc mondotta az ünnepi beszédét. Megemlékezett az egykor hadverő, majd politikai szerepet játszó s a művészetekért lelkesedő *Andrássy* családról. Áttért azután *Andrássy* Tivadar gróf jellemzésére, aki első elnöke volt a *Vigszínháznak* és nagy része volt abban, hogy a színház modernné lett, a műsor tökéletesedett, a rendezés reformálást nyert és kaput nyitott a magyar szerzőknek. A szobor leleplezése és átvétele után a főhercegi pár üdvözölte az *Andrássy* család jelenlevő tagjait. Azután az ünnepély véget ért.

— **A horvát választások.** Zágrábból jelentik: A volt nemzeti párti egyesülés aligha fog létesülni, az esetben sem, ha *Rauch* bárót neveznék ki *Rakodczay* Sándor helyébe bánnak. *Rakodczay* ma este visszautazott Zágrábra és kijelentette, hogy ő a kormánynak rendelkezésére bocsátotta állását, de ezt nem fogadták el.

— **Hideg van!** Az arisztokratikus *Celzius* amely nyáron mindig a magas régiókba telakszik, most demokrata hajlandóságot mutat. Ma reggel például 11 fokra ereszkedett le a nulla alá, ami azt jelenti, hogy teljes mértékben aktuális lett az a nóta, amely a *Kati* fázós lábairól szól, ilyenformán:

Tekintettel a hidegebb időkre
Három pengőt kért a Kati cipőkre.
Azt mondta, hogy nagyon fázik a lába,
Hogy ha fázik maradjék a konyhába.

Az előkelő társadalmi rétegekhez tartozó hölgyek azonban nem veszik magukra a fenti dalba foglalt felhívást és egyáltalán nem éreznek hajlandóságot arra, hogy a konyhába menjenek, mert ezt elvégzik helyettük a szakácsnők. Annál inkább szeretnének a jégre menni, noha régi tapasztalat az, hogy a legtöbb hölgy kellemetlenül érzi magát, ha a jégre viszik. Még szerencse, hogy Aradon úgy a jégre vivésnek, valamint a jégen levő hölgyeknek eshetősége is teljesen ki van zárva. Ki van pedig zárva azon okból, mert Aradon még ilyen tekintélyes hidegben sincs jégpálya. Amíg más jól nevelt városokban a szerelmes ifjak ilyenkor már sikamlós mulatsággal vannak elfoglalva, (ne tessék rosszat gondolni, csak korcsolyázásról van szó) addig Aradon a legöregebb Halifaxok fejét is nyomja a bu, ha arra gondolnak, hogy mikor lesz alkalmuk hivata-suknak megfelelni. Mivel pedig régi dolog, hogy Aradon szenvedélyesen szeretik a természetességet, mesterséges jégpályáról még csak szó sem esik. Es hiába való minden türelmetlenkedés, minden meleg érdeklődés, mert nyilvánvaló dolog, hogy mikor a tekintélyes hideg sem használ a jégpályának: akkor a meleg érdeklődés csak árthat.

— **Sztankovits Miklós ünneplése.** A Máv. aradi üzletvezetőségének tisztviselői ma sikerült banket keretében ünnepelték *Sztankovits* Miklós üzletvezetőt névünnepe alkalmából. A banketet, amely a Központi Szálloda nagytermében volt, este fél hét órakor szerenáddal kezdte meg *Sztankovits* Miklós lakása előtt. A szerenádot a Máv. dalárdája adta. A dalárda a társasvacsorán is énekelt szebbnél szebb dalokat, precíz előadással szórakoztatván az egybegyűlteket. Az első felkészítőt *Fetter* Géza üzletvezető-helyettes mondta *Sztankovits*ra. *Vajda* János *Fábry* Sándorra, *Sztankovits*ra és a vendégeknek ültette poharát. *Fábry* Sándor *Sztankovits* Miklóst és a Máv. tisztviselőt köszöntötte fel. *Sztankovits* megköszönvén az ünneplést, poharát munkatársaira, első sorban *Fetter* Gézára emelte. *Révész* Adolf *Sztankovits* Miklósét köszöntötte fel, *Lócs* Rezső tanácsnok pedig a város közönsége nevében az érdemes üzletvezetőt. Üdvözlő táviratokat küldtek: *Boros* Károly Bécs, *Pénzes* József Szajól, a békéscsabai vasúti alkalmazottak, a gyulafehérvári állomásfőnökség, *Steiner* József műépítész és a petrozsényi állomásfőnökség. A banketen mintegy háromszázan vettek részt.

Jelen voltak: *Fábry* Sándor dr., az Acsev, *Lócs* Rezső az arad-hegyaljai motorvasút, *Tenner* Alfréd Pál a közúti vasút nevében, *Sármezey* Endre, *Schmidt* Gyula, *Révész* Adolf, *Schoor* Lajos, *Sziklai* Arthur, *Szathmáry* János, *Deusch* Adolf, *Kevács* Jakab, *Valkányi* Rezső dr., *Steingasner* Armin, *Gyulányi* Rezső, *Rév* Ödön, *Gergelyffy* Gusztáv, *Binder* Lucian, *Füredi* Izidor, *Farkas* Ernő, *Neuman* H., *Zerkovitz* Rudolf, *Péterffy* Antal, *Steiner* Ferenc, *Habereger* György, *Borsos* Béla dr., *Kronstein* Vilmos dr., *Kabdebó* János dr.

Jelen voltak továbbá: A vonalmenti összes osztálymérnökök, az összes központi szakosztály főnökök, az összes vonalmenti fűtőház főnökök, az összes forgalmi főnökök, az összes állomás főnökök, az üzletvezetőség összes mérnökei és tisztviselői. A társas vacsorát *Bedeus* Karoly báró, *Bene* Gyula, *Lederer* Simon, *Vértes* Henrik, *Vajda* János és *Erdélyi* Ferenc rendezték. Az ételek és italok kitűnőek voltak és mintaszerű volt a kiszolgálás is.

— **A soignesi vadember.** A soignesi erdőben, Belgiumban, egy idő óta furcsa alak rémítgette a környék lakóit. Ez a félig emberi, félig állati lény borzalmas hangjával fölverte az erdő csöndjét, idegesei típegett egyik fától a másikig, s az emberek közeledésére, mint valami orángután, bemenekeült a sűrűségbe. Végre a napokban egy vendéglőnek a kertjében akadtak a különös lényre, ki inkább hasonlított a majomhoz, mint az emberhez. Mikor megszóltották, csak érthetetlen vigyorzással felelt, de az odavetett kenyérdarabokat szívesen elfogadta. Haja mintegy 60 centiméter hosszú s a szakállja sem sokkal rövidebb. Meztelen testét zöldes-szürke réteg, talán sár, s rátapadt avar, falevél stb. fedi. Körmei 10 centiméter hosszúak, szemel aprók s bozontos szemöldökök alól pislognak elő. Érdekes hogy a furcsa lénynek nyakán ezüst lánccon egy medallion függ. „Le Mygraen” fölírással. A „Mygraen” pedig egy norvég hajó volt, mely ezelőtt 15 évvel a francia partokon térést szenvedett. Nem lehetetlen, hogy az elvadult ember a hajótöröttek valamelyike.

— **Eljegyzés.** *Vass* Nándor tótkomlói ügyvéd december 19-én vezeti oltárhoz *Ujhelyi* Ferenc tótkomlói kereskedő nagyműveltségű leányát, *Ilonkát*.

— **Kizártak egy színészt.** Budapestről írják: Az Országos Színészegyesület kimélt öregbítette nemes cselekedeteinek számát. Az egyesület kizárta tagjai sorából *Kerekes* Pungur Mihályt, aki huszonhét éven át szolgálta kisebb-nagyobb sikerrel a magyar színészetet és néha napján egy-egy darabbal szerzői babérokat is aratott. Szegény *Kerekes*nek az volt a bűne, hogy miután vagy husz évvel kereszül pontosan befizette a rá kirótt nyugdíjat, az utóbbi évek alatt sehogy sem tudott olyan szerződéshez jutni, melynek javadalmazásából futotta volna a további fizetés s így mint nyugdíjhátralékost egyszerűen kidobták a nyugdíj-egyesületből és még befizetett pénzét sem adták vissza a szigorú urak. A felesége tizenöt évig volt színésznő és ezalatt fizette a nyugdíjat, néhány év előtt meghalt, négy gyermekkel hagyván itt *Kerekes*t és az Országos Színészegyesület sem árvasegélyt nem utalt ki, sem az özvegy nyugdíjban nem részesítette ezt a szerencsétlen embert, aki négy gyermekével vidéki kisebb társulatoknál tengődött.

— **Anarkia Mezőkovácsházán.** *Mezőkovács* házai tudósítónk jelenti, hogy a szomszédos Véghegyházán több subanc garázdálkodik és a járó kelőket esténként megtámadják és megverik. Legutóbb a községi segédjegyzőt és egy gazdaembert támadtak meg. A tegnapi nap folyamán *Jdzicsek* Pál és *Skarka* István ácsmestereket, akik Mezőhegyesről igyekeztek Mezőkovácsházára, támadták meg és úgy elverék őket, hogy most súlyos sebekkel fekszenek a mezőkovácsházai kórházban. A támadókat a csendőrség nyomozza, de eddig nem sikerült elfogni őket.

— **Elintézett affér.** Az Aradi Közlöny vasárnapi, 1907. dec. 15-iki számában „Tiszt urak a színházban” címmel közlemény jelent meg, amely kritika tárgyává tette több aradi fiatal huszártisztnek a színház egyik páholyában tanúsított magatartását. Az illető tisztnek a cikk egyes kitételeit sértőnek találták magukra néve és ezért lovagis elégtételt kértek a cikk írójától, akinek megbízottai felük nevében kijelentették, hogy a cikkíró a közleményt csak álta-

lános érdekből írta meg és így távol állott tőle az a szándék, hogy a páholyban levő tiszteket becsmérlésben sértsse, miért is a sértőnek látszó kifejezések fölött sajnálkozását nyilvánítja. E kijelentés után a megbízottak az ügyet a lovagiasság szabályai szerint befejezettek mondották.

— **Orosz idill.** *Pétervárról* jelentik: Tegnapi éjjel két ismeretlen fiatal ember, midőn lakásukat nagyszámu rendőrlegénység átkutatta, revolverrel több ízben a rendőrökre lőtt. Egy rendőrtisztviselő meghalt, három súlyosan megsebesült, több közrendőr könnyebb sebeket kapott. A két ifju a nagy zavarodásban hirtelen elünt, mielőtt a rendőrség letartóztathatta volna őket.

— **Automobilon az uristenhez.** Valóságos látá hozta néhány héttel ezelőtt az egész főváros közönségét *Hegedüs* József dr.-nak, az angyalföldi tébolyda volt orvosának megdöbbentően realiztikus előadása az örültekről. Idegizgató, erős hatású alakításokban mutatja be az örültek szokásait és cselekedeteit, melyeket egy érdekes felolvasás keretében foglal. *Hegedüs* először rövid, de élvezetes elbeszélésben mondja el a tébolydák lakóinak különös szokásait és az örültség különféle nemeit. Ezután valósággal meglepő színészi tehetséggel el is játssza az elmondottakat. Kitűnő maszkírozással folyton új és új alakot öltve, bemutatja a maniákust, aki a világot az erkölcsatlenség miatt el akarja pusztítani, azután eljátssza a paralitikus építész, aki egy forintot vesz m. gához s automobilon az istenhez akar utazni, hogy megvegye tőle a napot. A valósággal szenzációsnak ígérkező előadások *e hó 25-ikén és 26-án délután 5 órakor* lesznek a Központi Szálloda földszinti termében. A közönség körében máris példátlan érdeklődés mutatkozik az előadás iránt, aminek az a bizonyítéka, hogy a *Weisz és Klein* cégnek a Minorita palotában lévő üzletét valósággal elárasztják az előadás iránt tudakozódók, akik ugyszólván szétkapkodják a jegyeket.

— **Öreg honvédek karácsonya.** Az aradi honvédegyelet küldötte be hozzánk az alábbi megható sorokat: A humanitás és hazaszeretet nevében emeljük fel kérés szavunkat, azon elhagyott agg honvédek részére, kik az 1848/49-iki önvédelmi harcban a haza szabadságáért, a nemzet jogainak megvédéseért, a haza szent ügyéért éleüket áldozták. Egy pár évig leszünk még segélykérésünkkel terhelt polgártársainknak; ez idő alatt elköltözünk mindannyian azon jeltelen sírok lakóihoz, kik a nemzet dicső harciban életüket elvesztése árán váltották meg polgártársaik számára azon szabadságot, mely mellett nemzetünk szabad fejlődése és joga fölötti saját rendelkezése lehetővé van téve. Sajnos, még számosan vannak s most, hogy az idő eljárt fölöttük, még többen lettek aggokká, betegek, nem képesek már a munkára s így képtelenek mindennapi kenyereket megkeresni, nincs más út; ha az élet terhével megakarunk küzdeni mint embertársaink nemes és könyörülő szívéhez folyamodni és kérni: *mentsék meg őket a megalázó koldusbottól, mentsék meg a kétségbeeséstől.* A történelem ragyogó betűkkel jegyezte fel azon nevezetes csatákat, melyekben ők ama napokon, a midőn a szeretett hazát veszély fenyegette, halhatatlan cselekedeteket vittek végbe, méltók tehát az elismerésre és segélyre, most, midőn elaggott gyámoltalan helyzetbe jutottak. Kérjük a tisztelt polgártársainkat a szegény munkaképtelen 1848/49-iki honvédek részére segélyt nyújtani. A szíves adományokat kérjük *Simay* István honvédegyeleti elnökhöz juttatni. *Simay* István, 1848/49. honv. egyt. elnök. *May* Soma, jegyző.

Karácsonyra élőhalak vízben, halak jégen, déli gyümölcs, szőlő, cukorka, narancs és citrom ládászámra és kóser felvágott és tormásvirslit Breger I. cégnél Szabadságtér 4. sz. a Csütörtök délután mindenkor nagy hal kiállítás a legszebb és legnagyobb élőhalakból u. m. tok, harcsa, fogas, kecsege, ponty. Árak 40 krajcártól feljebb kilónként. A finom fajta halak ünnepnapok előtt megrendelhetők. Péntek estétől szombat este 5 óráig zárva, vasárnap egész nap nyitva. Tengeri halakat nem tartok, mert néhai. Brück dr. véleménye szerint az nem magyar gyomorba való. Nem is élvezhető. Városi és megyei telefon 615. Vidéki rendeléseket pontosan és lelkiismeretesen eszközölk.

Felédhetetlen karácsonyi ünnepe lesz annak, aki szeretettel jóvoltából, legkedvesebb karácsonyi ajándékját, valamelyes szép ékszer-tárgyat Weinberger Ferenc jóhírű és népszerű ékszerészünk üzletéből Arad, Andrassy-tér 20. kapja. Az bizonyára boldog karácsonyi ünnepekre ébred. Leitári áron árusítja tulhalmozott ékszer, óra és ezüst árukat, ragadja meg mindenki a jó alkalmat, hogy kevés pénzért, maradandó szép emléktárggyal lépje meg szerezteit. Városi és megyei telefon 439.

Rum compositio 1 literhez 20 kr. *Litör*
aroma 1 literhez 30 kr. Vojtek és Weisznál. 201

TANÜGY.

(—) Karácsony ünnepély. A borssebesi ref. ismétlődő iskola 1907 évi december hó 23 án, a Kettner féle vendéglőben jótékony célú karácsonyi pásztorjátékot rendez.

IDEGENEK ARADON.

— December 18. —

Központi-szálloda. Schmerling József cs. és kir. tanácsos Olmütz. — Arnold Nándor birtokos Ujszentanna — Hauser Odon dr. ügyvéd Budapest. — Zorda János állomásfőnök Kisujszállás. — Herczegh Zsigmond építész Budapest. — Pretsch Károly máv. felügyelő Budapest. — Uhlarik Titusz Budapest. — Beók Miksa cégvezető Ujvidék — Szemes Mór bizt. felügyelő Budapest. — Papp Zoltán állatorvos Ternova. — Oberbauer József máv. üzletvezető Budapest. — Mortha György jegyző Kúvin. — Skuleczky Lajos főmérnök Piski. — Spiegel Sándor főmérnök Petrozsény. — Simonyi Ignác főmérnök Mezőtur. — Fábry Gyula főmérnök Gyulafehérvár. — Reiter Ferenc főmérnök Mezőtur. — Milován Valér jegyző Mondorak. — Schless Béla utazó Bécs. — Schlessinger Albert utazó Bécs. — Békés Adolf utazó Budapest. — Hegedűs Sándor utazó Budapest. — Friedrich Konrad utazó Budapest. — Adler Manó utazó Budapest. — Kaufman János utazó Budapest. — Benedek Vilmos utazó Budapest. — Stein József utazó N.-Kikinda. — Polák Sándor utazó N.-Kikinda. — Grósz Ferenc utazó Budapest. — Adler Antal utazó Budapest. — Groszman Adolf utazó Budapest. — Müller Ferenc utazó Budapest. — Moravetz Ede utazó Budapest. — Mannheim Dániel utazó Budapest.

Fehér Kereszt-szálloda. Kóbor Tamás író Budapest. — Bidner Mihály uradalmi ellenőr Soós. — Knott József építési vállalkozó Lugos. — Millhoffer Lajos műépítész Temesvár. — Vermes Miksa kereskedő Budapest. — Kovács Béla igazgató és neje Losonc. — Szóke Alfréd főellenőr Losonc. — Horváth Emil hivatalnok Zám. — Rockenstein Endre mérnök Szeged. — Holics Gyula igazgató Debrecen. — Delfin Márton birtokos Zágráb. — Kallós Kálmán hivatalnok Déva. — Szalay Jenő nagybirtokos és neje Marosvásárhely. — Lukács Sándor kereskedő Tokaj. — Bokor Imre főfelügyelő és neje Sopron. — Varga Viktor tisztviselő Fehértemplom. — Reiner József gyáros Miskolc. — Lenkucz Aurél birtokos Nagykikinda. — Hoffman Sándor kereskedő Zeombolya. — Papp Antal gazdatiszt Szemlak. — Bene Árpád gyógyszerész és családja Szabadka. — Zollner Mór szállító Nagyszében. — Markó János igazgató Debrecen. — Csernus József vendéglős Menedia. — Darvas Béla gazdálkodó B. Gyula. — Fodor Hugó magánzó Alvinc. — Tary Mihály mérnök Besztercebánya. — Lengyel Imréné és családja Salgotarján. — Baruch Sámuel terménykereskedő Nagyvárád. — Nővé Frigyes szobrász Szeged. — Balog Imre mérnök és neje Karánsebes. — Raab

Simon kereskedő és neje Menyháza — Balla Rudolf hivatalnok és családja Nyitra. — Volf Herman vállalkozó Kőrösbánya.

Vass-szálloda. Strausz S. tisztviselő Fiskut. — Láng Mihály dr. segédtanfelügyelő és családja Arad. — Csillag Emil utazó Budapest. — Rozenzweig I. utazó Budapest. — Sonnenfeld Iskereskedő Szentos. — Hofmann V. utazó Bécs. — Sillinger Gábor sertéskereskedő Kohány — Lenke Lajos kereskedő Szeged. — Wolf J. utazó Bécs. — Singer Sándor ügyvéd Hódmezővásárhely. — Gottlieb A. utazó Bécs. — Zeller Béla könyvelő Baja.

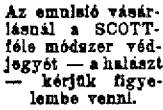
A lesóványodást

meggátolja, a testet, a gyermek husát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legiobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére, és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy 3895

sok ezer gyermek meggyógyult

e szer használata által. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, ugyanadjanak neki

SCOTT-féle Emulsiót. Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkatrészekből összeállított SCOTT Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyellembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapest. áru-és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 18.

Amerika 2¼-el magasabb. Kínálat, vételkdv korlátolt. 15 e-er mm. buza tartott áron.

As áruk 50 kilónkénti számaiva:

	Déli szriat	5 órai
Buza áprilisra . . .	13.36—13.37	10.96—13.26
Zab áprilisra . . .	8.54—8.74	8.22—8.33
Rozs áprilisra . . .	12.31—12.32	12.24—12.25
Tengeri májusra . . .	7.48—7.49	7.35—7.36

Zárul 5 órakor:

Csészák hitelrészvény	630.25
Magyar hitelrészvény	751.—
Közuti vasut részvény	674.25

Rudapest-kőbányai sertéskereskedelm.

— December 18. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilo grammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; Natal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 120—122 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 123—125 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 126—128 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 250 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslelészám: December hó 15. napján volt készlet 25,848 darab, december 16. napján főlhajtott 87 darab, december 16. napján elszállított 272 darab, december 17. napjára maradt készletben 25,663 darab. A hizottsertéslelés irányszata: Csendes.

Nemzeti Színház.

Csütörtök, 1907. évi december hó 19-én:

B) bérlet.

B) bérlet.

Itt először:

A hálás utókor.

Színjáték 3 felvonásban. Irta: Lengyel Menyhért.

Dr. Ruyder	Kesztyer E.	Zebegény	Szathmáry
Márta	H. Kőrösy	Kondor	Hortl S.
Ida	K. Kápolnai	Tanácsos	Böry L.
Rápolti	Várnay J.	Tóth	Kulcsár L.
Dr. Hegyi	Delli Lajos.	Glattstein	Szabó L.
Sebes	Hunyady J.	Ujvágró	Faludy K.

Készlete este 7 óra 10 óráig.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma csütörtökön, 1907. december hó 19-én

telemeit helyárrakkal

a budapesti „URÁNIA” tudományos színház vendégjátéka

A párisi asszony.

3 felvonásban. 176 vetített és 18 mozgófényképpel. Irta: Pekár Gyula.

Előadás kezdete este fél 8 órakor, vége 10 óra után.

Délután 5 órakor, rendez helyárrakkal

Műsor:

1. A kis Verne
2. Az elvarázsolt ló.
3. A kovács boszuja.
4. Az álbetörő.
5. Büntett a hóban.
6. Lovagló iskola.
7. Elszakadt nadrág.
8. A gyémánt csempész.

Cukrászda.

Jegyek előre válthatók Kerpel Izso könyvkereskedésében.

NYILTTER.*

Pénzének ellensége,

ki azt francia pezsgőért szórja, mikor egyenértékű hazai terméket sokkal olcsóbban kaphat.

Steckenpferd-Liliomtej-szappan

Bergmann és Társa Dresden és Teschen a/E., volt és marad a naponkint beérkező elismerő levelek szerint a leghatásosabb gyógyszer szappan pattanások ellen. A bőrt állandóan finoman, puhán tartja és rózsaszínű teint ad neki. Darabja 80 fillérért kapható a gyógytárakban, drogueriákban, illatszertkereskedésekben és borbélyüzletekben. 1045

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

fizetéssel

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

APRÓ HIRDETESEK.

A Kinek

ismerettség híján

házasúrnóra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellérre,
kertészre,

kulcsárra,
gazdaszónyira,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodászolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

Aki

eladni kíván

butort,
szongorát,
bori,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokeket,
házat,
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

Aki

mindeneket vétel vagy bérbevételei csél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értesít, ha az

ARADI KÖZLÖNY

kis hirdetés

rovatát használja.

Pályázati hirdetmény.

Helybeli elsőrendű irodában — egy-
előre ideiglenes minőségben —
1000 korona óvadék mellett havi
200 korona fizetéssel pénztáros-
könyvelő kerestetik. — Ajánlatok
azonnali belépésre e lap kiadóhi-
vatalába „Komoly” jelige alatt sür-
gősen kéretnek. 2966

Egy ügyes varrónő

ajánkozik házakhoz, hosszabb ideig
Bécsben modern és intelligens há-
zaknál dolgozott. Cim Nagyváradi-
ut 10. szám, fodrász-üzlet. 2965

Méz!!

5 kgr. csemege mézet posta bö-
dönökben utánvétellel bérmentve
szállít 7 koronáért Szatmári Szabó
István méhésze, Pankota. 2957

Rongált dobozu

levélpapírokat minden elfogadható
árban árusítok ki. **Kerpel Izsó**
könyv-, zenemű- és papírkereske-
dése, Arad. 1921

Egy jó menetű

szatócs üzlet, dohány és italmé-
réssel egybekötve, családi okok
miatt azonnal átadó. Cim a ki-
adóban. 2808

Magyar, német

felolvasónőnek ajánkozik intelli-
gens hölgy. Cim. özv. Pollákné,
Thököly Imre-utca 5.

Rongált dobozu levélpapírokat

minden elfogadható árban kiáru-
sít **Ingusz I. és Fia** könyv-
kereskedése Arad. 361

1099—1907. I. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi Minister ur az 1907. évi novem-
ber hó 29-én kelt 73870/m. 1. számú rendeletével a csálai és
barackai állami szőlőtelepeken eszközendő építkezési munká-
latokat, u. m. munkás-pihenő színek, borjuistálló és takarmány-
kamrának, takarmányraktárnak, végül présház építési munká-
latainak vállalat útján való foganatosítását rendelve el, a
fentemlített munkálatok kivételének biztosítása céljából az
1908. évi január hó 10-ik napjának délelőtt 10 órájára az aradi
m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében (Nagykör-ut 6. sz.)
tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi mun-
kálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, szabályszerűen
kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett aján-
lataikat közvetlenül vagy posta útján az ajánlati költségvetés-
sel együtt a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig annyival inkább
igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe
vételt nem fognak.

Az ajánlatok borítóka: „Ajánlat az 1099—1907. I. számú
hirdetésben kiírt s a csálai és barackai állami szőlőtelepeken
eszközendő építkezések munkálataira” felirással látandók el.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, s az aján-
lati költségvetés végösszege 5%-ának megfelelő bánatpénznek
bármely állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhiva-
talok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta vagy an-
nak közjegyzőileg hitelesített másolata — esetleg a bánat-
pénz összegéről szóló feladó vevény csatolandó. Készpénzt vagy
értékpapírokat csatolni nem szabad.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és
vállalati feltételek alólírott m. kir. államépítészeti hivatalnál a
rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az ajánlati minta nyomtatványa ivenként 10 fillérért az
ajánlati költségvetés pedig ivenként 1 koronáért ugyanott
megszerezhető.

Arad, 1907. évi december hó 17-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

RÉZ ÉS VASBUTORGYÁR ARADON.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy elsőrendű, szám-
talan évekig tartó

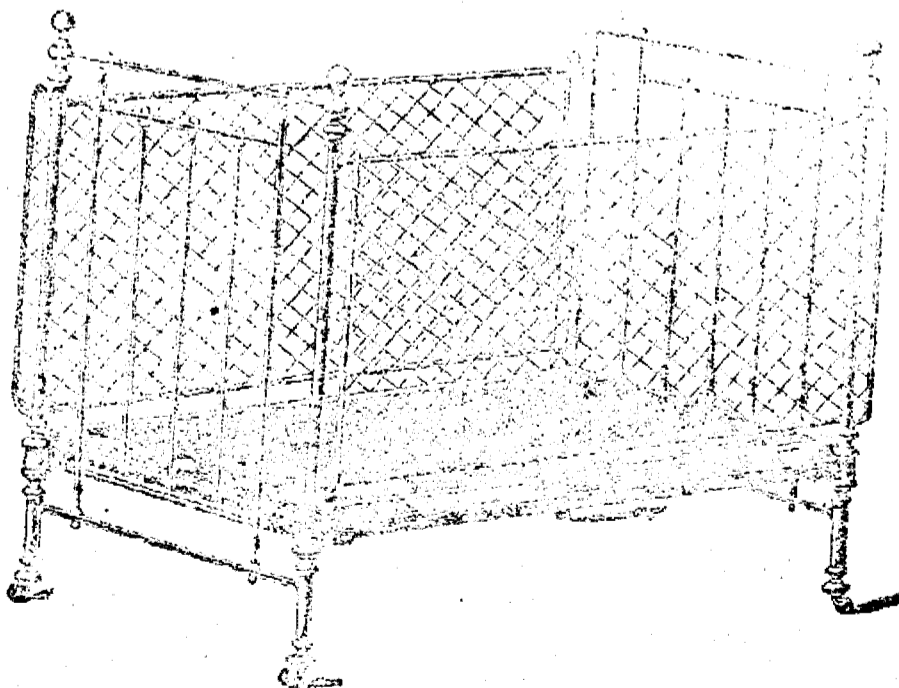
Réz- és vasbutorok, sodrony-ágybetétek

pazar és rendkívül izléses kiállításban

nagy mennyiségben rendelkezésre állnak bármilyen nagyság és méret szerint.

Kívánatra képes árjegyzékkel vagy írásbellel szolgálunk költségvetéssel

Telefon szám 423.

Szíves megrendelést kintűnő tisztelettel kér

Fleischer Testvérek.

Gyárhelyiség: **Aulich Lajos-utca 14. szám.**
Raktár: **Lázár Vilmos-utca (Földes-palota.)**

28656—1907. kh.

Hirdetmény.

Értesitem a benzinmotor tulaj-
donosokat, hogy a kereskedelem-
ügyi m. kir. miniszter ur 94451—
VI—3.907. sz. leiratával az adó-
mentes motorbenzin mérsékelt el-
adási árát a f. évi december hó
1-től 1908. évi május hó 5-ig ter-
jedő időszakra, illetve további in-
tézkedésig métermázsánként 20
(husz) koronában állapította meg.
Arad, 1907. évi december hó
17-én.

Sarlót,
főkapitány.

23198—1907. kh.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Bel-
ügyminiszteriumhoz beérkezett hi-
vatalos jelentések szerint az Észak-
amerikai Egyesült Államokban pár
hétrel ezelőtt beállott gazdasági
válság az ipari, bányás és egyéb
vállalatok egy részét üzemük teljes
beszüntetésére, másokat pedig arra
kényszerített, hogy munkaerejüket
felére apaszszák, vagy munkásaik-
nak az eddiginél tetemesebben
csökélyebb bért fizessenek.

Az ennek következtében beál-
lott munkahiány, más gazdasági
zavarok és az illető vállalatoknak
azon eljárása, hogy elsősorban az
idegen munkásokat bocsájtják el,
tömegesen térítik vissza Európába
és különösen hazánkba azokat a
munkásokat, kik az utóbbi évtizedek
folyamán az Egyesült Államokba
kivándoroltak.

Megbízható adatok szerint Ham-
burgban 6000, Brémában 3870,
Antwerpenben 2300 visszavándorló
érkezik meg a legközelebbi időben
Európába. Ezen kivándorlóknak
körülbelül fele a magyarok közül
való, miért is ismételtlen figyel-
meztetem mindazokat, kik az Észak-
amerikai Egyesült Államokba ki-
vándorolni szándékoznak, hogy
ezen tervüktől saját jól felfogott
érdeükben álljanak el, mivel ki-
vándorlásuk által ezidőszert csu-
pán anyagi károsodásuknak és
testi épségük veszélyeztetésének
teszik ki magukat.

Arad, 1907. évi december hó 10.

Green Nándor, s. k.
h. főkapitány.

23249—1907. kh.

Hirdetmény.

A magyar királyi földmívelés-
ügyi Minister Ur 43572 III.—4. sz.
rendelete alapján közhírré teszem,
hogy az eddigi tapasztalatok szer-
int a tuberkulin, a gümőkór fel-
ismerésére kiválóan alkalmas szer
és hogy annak segítségével a gümö-
kórral fertőzött szarvasmarha állo-
mányok a betegségtől megtisztít-
hatók. Hogy gümőkór elleni véde-
kezésnél a tuberkulinak minél ki-
terjedtebb alkalmazása megkönny-
nyíttessék, ennélfogva az állator-
vosi főiskola a m. kir. bakteriolo-
giai intézete által termelt süritett
tuberkulin grammjának ára, az ed-
digi egy korona ár helyett 40 fillé-
rben, a higitott (használatra kész)
tuberkulin adagjának ára pedig az
eddigi 40 fillér ár helyett 30 fillé-
rben állapított meg.

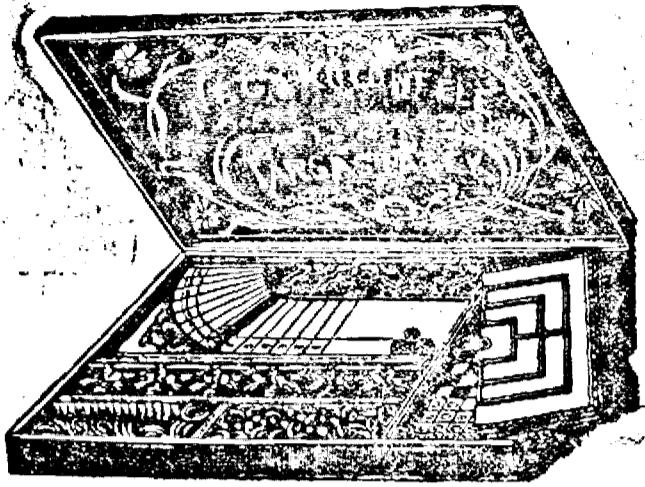
Tudomásra hozom tehát, hogy
a tuberkulin továbbra is a m. kir.
állami bakteriologiai intézetből
(VII., Hungária-körut 244.) szerez-
hetők be.

Arad, 1907. évi december hó 11.

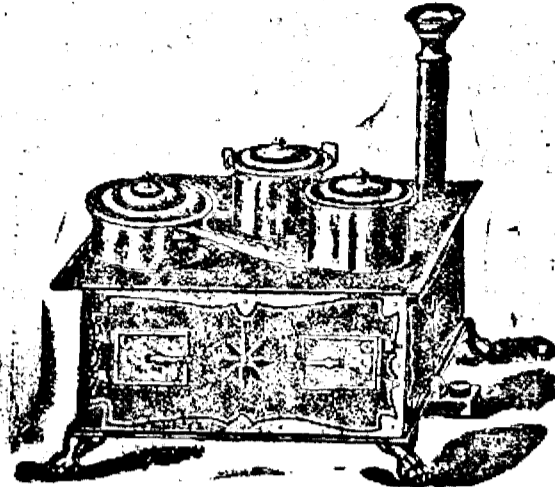
Green,
h. főkapitány.

FISCHER nagy áruház Arad, Szabadság-tér 12.

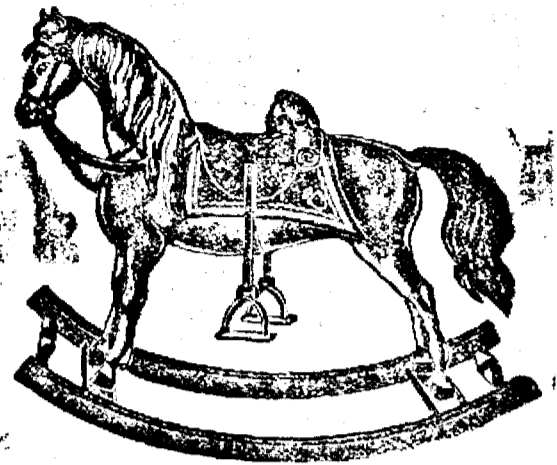
szenzációs karácsonyi árjegyzékének kivonata.

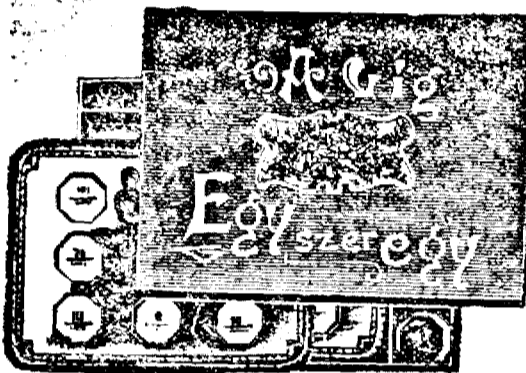
Nagy doboz különféle társasjáték frt. 1-95, 2-50, 3-50

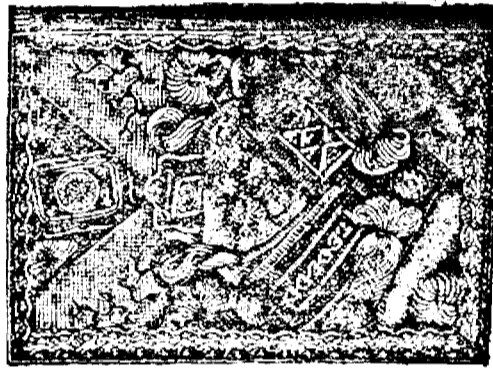
Kályha bédoból 50, 75, 95 kr. 1-25 frt.

Hinta 16 nagy választékban 1-50, 1-95, 2-75, 3-75, 4-75 frt.

Társasjáték nagy választékban 50, 75, 95 kr.

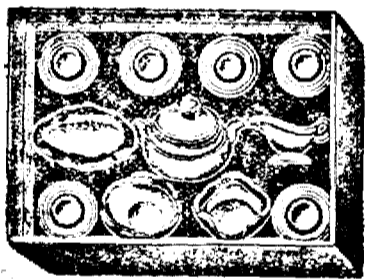
Kézimunka szekrény dobozban 50, 75, 95 kr., 1-25 frt.

Utazás automobilon, társasjáték 50, 75, 95 kr.

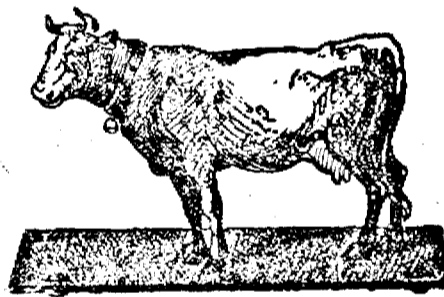
Selyemruhás baba 50, 1-50, 2-50 kr.

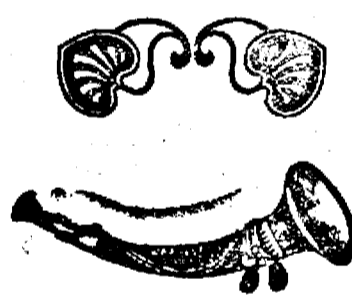
Porcellán edény 6 személyű 35, 50, 75, 95 kr.

Vasaló nickellel 50, 75, 95, 1-25 kr.

Felén, mase vagy fából 50, 75, 95 kr.

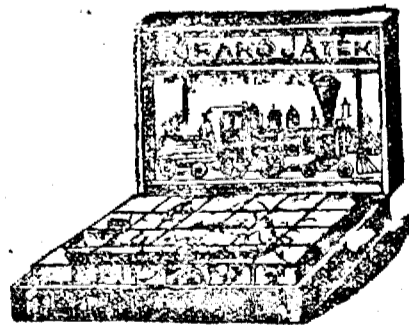
Elegans trombita 60 kr.

Nagy tekejáték 50, 75, 95 kr.

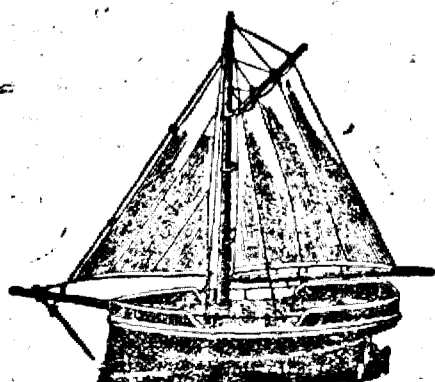
Mérleg különféle kivitelben 50, 75, 95, 1-50 kr.

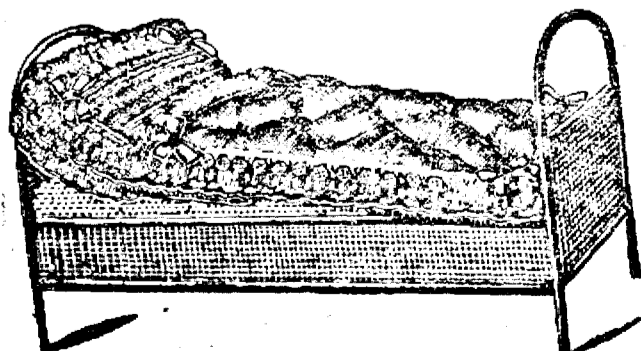
Képes koca játék 50, 75, 95 kr.

Nagy öltözött francia baba 50, 1-50, 2-50, 3-50, 10 frt-ig.

Nagy hajó 50 kr.

Babaágy selyem paplan és párnával 75, 95 kr. 1-25 1-50, 2 frt.

Elszakíthatatlan képes könyv 29, 39, 45, 65, 75 kr.